

Hogeschool iPabo

Jaarverslag 2018

Inhoud

Voorwoord	4
Bestuursverslag 2018	5
1. Hogeschool iPabo	6
1.1. Organisatie	6
1.2. Missie	6
1.3. Visie: Verwondering, verbinding en Verdieping	6
1.4. Leer- en onderzoeksomgeving	7
2. Ambities en kwaliteit van het onderwijs	8
2.1. Kerncijfers onderwijs	8
2.2. Kwaliteitsafspraken	10
2.3. Curriculumvernieuwing	10
2.4. Samenwerkingspartners	11
2.5. Ad PEM	11
2.6. Verhuizing	12
3. Onderzoek	13
3.1. Projecten onderzoek	13
4. Bestuur en organisatie	15
4.1. Organisatiestructuur	15
4.2. College van bestuur	15
4.3. Horizontale dialoog	16
4.4. Medezeggenschap	16
4.5. Rechtsbescherming	18
4.6. Decanaat	18
4.7. Klachten	18
4.8. Navolging Notitie helderheid in bekostiging	19
4.9. Financiële kerncijfers	20
4.10. Financiële ontwikkeling 2018	21
4.11. Treasury management/treasurystatuut	22
5. Kwaliteit van de medewerkers	23
5.1. Kerncijfers	23
5.2. Personeelsbeleid	24
5.3. Veiligheid en arbeidsomstandigheden	25
5.4. Huisvesting en ondersteunende diensten	26
5.5. Duurzame inzetbaarheid	26
5.6. Functioneringsgesprekken	26
5.7. Beoordelingsgesprekken	27

5.8 Vertrouwenspersoon.....	27
5.9 Doelgroepenbeleid	27
5.10 Reiskosten	27
5.11 Ziekteverzuim.....	27
5.12 Tevredenheid en werkdruk	28
5.13 Evaluatie inzet decentrale arbeidsvoorwaarden gelden	28
6. Verslag raad van toezicht	30
6.1 Samenstelling en nevenfuncties	30
6.2 Vergaderingen en thema's in 2018.....	31
6.3 Commissies.....	32
6.4 Naleving branchecode.....	33
7. Continuïteitsparagraaf	35
Jaarrekening 2018	42
8. Geconsolideerde jaarrekening 2018	43
8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	43
8.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2018.....	48
8.3 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018.....	49
8.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018.....	50
8.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	51
8.8 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2018	60
8.9 WNT-verantwoording 2018 Hogeschool iPabo	66
8.10 Gebeurtenissen na balansdatum	68
9. Enkelvoudige jaarrekening 2018	69
9.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2018.....	69
9.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten per 31 december 2018	70
9.3 Toelichting op de enkelvoudige balans 2018.....	71
9.4 Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen	71
10 Overige gegevens	72
10.1 Bestemming resultaat.....	72
10.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73
BIJLAGEN	75
Bijlage 1: Gegevens van de rechtspersoon	76
Colofon	77

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2018 van Hogeschool iPabo. Dit jaarverslag beschrijft de belangrijkste activiteiten, de behaalde resultaten en de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en onderzoek. Met dit jaarverslag legt Hogeschool iPabo verantwoording af over 2018.

Ook in 2018 is gewerkt vanuit de missie om vanuit een waardenbewuste identiteit zorg te dragen voor kwalitatief goed onderwijs met een belangrijke bijdrage daaraan van ons praktijkgerichte onderzoek. De student stond daarbij centraal en samen met alle medewerkers is hard gewerkt om de doelen die we ons gesteld hadden te realiseren of binnen ons bereik te brengen.

Het jaar 2018 bracht veel dynamiek met zich mee. Er is hard gewerkt aan de curriculumvernieuwing, aan het verder op orde krijgen van de basis, aan de dialoog met onze partners in het werkveld, de kwaliteitsafspraken en aan de voorbereiding van het nieuwe strategisch plan dat in 2019 wordt afgerond. Voorts is in Alkmaar een prachtige nieuwe rijke leeromgeving in gebruik genomen. Positieve ontwikkelingen zijn de groeiende instroom van de verschillende opleidingsvarianten en de ontwikkeling van nieuwe leerwegen zoals de zij-instroom.

Veel aandacht ging uit naar de interne organisatie. Voor onze organisatie is nog ruimte voor ontwikkeling als het gaat om teamvorming en het werken met teams en daar zijn we in 2018 mee aan de slag gegaan.

In 2018 is hard gewerkt aan de realisatie van de doelen van de Kwaliteitsagenda 2016 – 2020 voor het primair onderwijs in Noord- Holland. De samenwerking met onze Radiantpartners is versterkt en uitgebouwd. Samen met de po-partners en Avans+, Hogeschool Utrecht en Vrije Universiteit hebben we stappen gezet op het terrein van het portfolio als het gaat om een leven lang ontwikkelen.

Onze voorzitter Mevrouw Titia Bredée nam afscheid in het najaar van 2018. Wij danken haar voor haar inzet en de resultaten die zij heeft neergezet.

Wij bedanken alle collega's voor hun betrokkenheid, vitaliteit en inzet in 2018. Ook voor de komende jaren hebben we er het volste vertrouwen in dat we de juiste vervolgstappen zullen zetten om onze ambities te realiseren.

Eric Westhoek

Voorzitter college van bestuur

Bestuursverslag 2018

1. Hogeschool iPabo

Hogeschool iPabo is een hogeschool in Noord-Holland met locaties in Amsterdam en Alkmaar. De hogeschool verzorgt de bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs in voltijd en deeltijd en samen met de Vrije Universiteit de universitaire pabo. Hiernaast biedt Hogeschool iPabo de associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker (Ad PEM). Tot slot is de iPabo samen met andere partners betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van masters, organiseren we nascholingstrajecten gericht op verschillende specialisaties, leiden we via het zij-instroom traject leraren basisonderwijs op en bieden we in-company-trajecten aan die op maat zijn gemaakt en veelal in samenwerking met het Noord-Hollandse werkveld zijn ontwikkeld. Naast het verzorgen van onderwijs is het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek voor en met de onderwijspraktijk een kerntaak van Hogeschool iPabo.

Hogeschool iPabo bestaat sinds 1987, en is voortgekomen uit fusies van de 'Van Randwijk Academie', de 'Katholieke Pabo Amsterdam' en de 'Da Costa' Alkmaar, die elk zijn ontstaan uit verschillende kweekscholen en opleidingen voor kleuterleidsters. Vanuit deze geschiedenis is Hogeschool iPabo gericht op diverse religieuze stromingen en op diversiteit in het algemeen – in de wijk, in de regio en in de samenleving.

Hogeschool iPabo ziet de levensbeschouwelijke pluraliteit van onze samenleving als verrijking. Wij hebben oog voor de eigenheid van de professionals die wij opleiden en begeleiden studenten bij de ontwikkeling van hun persoonlijke professionaliteit die mede bepaald wordt door de cultuur en levensbeschouwing waarmee zij zijn opgegroeid en opgevoed. Wij stimuleren de ontmoeting tussen studenten met verschillende levensbeschouwelijke, culturele en maatschappelijke achtergronden en maken daarbij ruimte voor de kennismaking met andere perspectieven.

1.1. Organisatie

Er volgen circa 1.000 studenten onderwijs op Hogeschool iPabo. Dit onderwijs wordt verzorgd door een zestigtal enthousiaste en kundige docenten. Hogeschool iPabo heeft als kleine kwaliteitshogeschool diverse strategische samenwerkingsverbanden in de regio en in het binnen- en buitenland. Er wordt in het kader van samen opleiden intensief samengewerkt met basisscholen in de regio waar Hogeschool iPabo zich bevindt.

Op Hogeschool iPabo is het college van bestuur eindverantwoordelijk. Het college legt verantwoording af aan de raad van toezicht en overlegt structureel met de medezeggenschapsraad, waarin zowel medewerkers als studenten een stem hebben.

1.2. Missie

Hogeschool iPabo draagt bij aan de kwaliteit van het basisonderwijs door het opleiden van studenten tot pedagogisch professionals met passie voor onderwijs en hart voor elk kind. Hierbij zien we diversiteit als kracht en uitgangspunt voor ons onderwijs. In een open dialoog zoeken we de verbinding met elkaar en de wereld om ons heen. In samenwerking met het werkveld begeleiden wij studenten bij het ontdekken en ontwikkelen van hun persoonlijke professionele kwaliteiten op het gebied van onderwijs en praktijkgericht onderzoek.

1.3. Visie: Verwondering, verbinding en Verdieping

Hogeschool iPabo streeft ernaar leerkrachten en pedagogische educatieve professionals op te leiden die in staat zijn zich te verwonderen en vragen te stellen, waarbij we een open, onderzoekende en innovatieve houding als basis zien. Dit doen we in verbinding en dialoog met de onderwijs- en onderzoekspraktijk, theoretische inzichten en de bredere internationale context. De professionals die wij opleiden zijn toegerust om binnen de complexe vraagstukken van deze en de toekomstige tijd kinderen tot ontplooiing te laten komen.

Hierbij zien we pluraliteit als kracht en uitgangspunt voor ons onderwijs. In een open dialoog zoeken we de verbinding met elkaar en de wereld om ons heen, ook wanneer dat lastig is. In samenwerking met het werkveld begeleiden wij studenten bij het ontdekken en ontwikkelen van hun persoonlijke professionele kwaliteiten op het gebied van onderwijs en onderzoek. Hierbij hebben we een holistische kijk op het opleiden van studenten, waarbij de ontwikkeling van de student wordt beïnvloed door verschillende aspecten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en elkaar voortdurend beïnvloeden.

Door kleinschalige en studentgericht onderwijs, creëren wij rijke leeromgevingen en bieden wij een ontmoetingsplek voor leergemeenschappen waar ruimte is voor de verwondering, verbinding en verdieping. Hierbij gaan we voortdurend de dialoog aan met de verschillende betrokkenen bij een lerarenopleiding en zien we onszelf als leer- en leefgemeenschap. Dit doen we vanuit de overtuiging dat de vorming van onze studenten mede wordt bepaald door hun ervaringen op de stage en verschillende persoonlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

1.4. Leer- en onderzoeksomgeving

Hogeschool iPabo heeft als ambitie om met haar vernieuwde gebouwen zowel in Amsterdam als in Alkmaar, studenten een inspirerende rijke leeromgeving te bieden die bijdraagt aan de studenttevredenheid over het onderwijs. Met het vernieuwde curriculum waarin blended learning, en digitale en programmatische toetsing geïntegreerd worden, wil Hogeschool iPabo de aanwezige onderwijsfaciliteiten optimaal tot zijn recht laten komen. Hierin wil Hogeschool iPabo voorloper worden in onderwijs. Met de specifieke inrichting van onze gebouwen kunnen we deze ambitie als het gaat om de fysieke inrichting ruimschoots waarmaken, op het gebied van ICT-faciliteiten en de toepassing ervan in het onderwijs is er nog ruimte voor ontwikkeling. Dit betekent dat geïnvesteerd wordt in de ICT-onderwijsfaciliteiten. Voorts beschouwen we het basisonderwijs als onlosmakelijk onderdeel van onze leeromgeving.

Expertiseruimte onderzoekend leren: Speleon en Exploreon

De hogeschool heeft een expertiseruimte waarin spelend en onderzoekend leren van respectievelijk het jonge en het oudere kind een prominente plek hebben. In het Speleon respectievelijk Exploreon verzorgen wij voor onze studenten state-of-the-art onderwijs voor het jonge en oudere kind. Daarmee bedden we praktijkgericht onderzoek in het opleidingsonderwijs en bieden we onze externe partners een rijke leer- en ontwerpomgeving.

Inpandige gymzalen

Zowel in Amsterdam als in Alkmaar hebben we een inpandige gymzaal waarin we onze studenten optimaal voorbereiden op de beroepspraktijk. Dit geldt in het bijzonder voor onze sportklasstudenten.

Mediatheek

We hebben op beide locaties een zeer uitgebreide mediatheek als bron van inspiratie ter voorbereiding van onderwijs en praktijkgericht onderzoek (digitaal/analoo).

Samenwerking met partners

In onze gebouwen is de samenwerking met partners uit het primair en hoger onderwijs zichtbaar. Onze docenten werken in allerlei onderwijsleersituaties in het werkveld, via uitwisseling van kennis en mensen in professionele leergemeenschappen werken we zo samen aan kwaliteit.

Vernieuwd onderwijs en roosterconcept

Het rooster als onderdeel van de leeromgeving wordt in gevarieerde groepsgrootte georganiseerd, met gevarieerde lestijden en lesvormen gericht op effectiviteit en intensivering van ons onderwijs.

2. Ambities en kwaliteit van het onderwijs

2.1. Kerncijfers onderwijs

Studentenaantallen

In 2018 is het totale studentenaantal wederom gestegen. Het totale aantal studenten op 1 oktober 2018 bedroeg 1.011, een stijging van ruim 13% ten opzichte van 2017 toen in totaal 892 studenten waren ingeschreven aan Hogeschool iPabo. Deze stijging is onder andere te danken aan een groei van de instroom in de Ad opleiding Pedagogisch Educatief Medewerker met de start van een voltijdse studievariant in Amsterdam. Daarnaast kenden ook de deeltijdopleiding en de zij-instroom opleiding een groeiende instroom. Ook een reductie van de studie-uitval heeft bijgedragen in de groei van onze totale studentenpopulatie.

Tabel 1: Ontwikkeling studentenpopulatie iPabo

	2018	2017	2016	2015	2014
Instream voltijd	262	231	185	208	239
Instream deeltijd	97	92	65	55	81
Instream zij-instroom	63	9	3	2	3
Totale instroom	422	332	253	265	323
Specificatie instroom	2018	2017	2016	2015	2014
% migratie-achtergrond	nb	18%	18%	17%	16%
% vooropleiding mbo	26%	28%	21%	23%	32%
% vooropleiding havo	44%	40%	48%	48%	38%
% vooropleiding vwo	8%	9%	13%	13%	10%
% vooropleiding overig	22%	16%	18%	16%	20%
Totale studentenpopulatie	1.011	920	845	890	916

Werving

Er is ingezet op verdere intensivering en verduurzaming van de relatie met de scholen uit het VO en het mbo. Een vast team van docenten en studenten fungeert als ambassadeurs voor de scholen. Daarnaast is Hogeschool iPabo aanwezig op beroepenmarkten, voorlichtingsavonden en is maatwerk geleverd bij een aantal scholen uit het voortgezet onderwijs.

Om de in- en doorstroom te bevorderen vanuit het mbo is geïnvesteerd in een betere aansluiting voor mbo'ers. Deze investering bestond uit het verzorgen van mbo-hbo-trajecten in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool InHolland. Met deze trajecten worden studenten voorbereid op de landelijke toelatingseisen voor de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek.

Bijzondere aandacht is uitgegaan naar de werving van studenten voor de Ad opleiding. De instroom van studenten uit het mbo blijft nog achter in de Ad-opleiding. Met de toename van het aantal Ad-opleidingen is de verwachting dat deze ook steeds bekender zullen gaan worden onder de mbo'ers.

Rendementen en uitvalpercentage

Van het cohort studenten (voltijd en deeltijd) uit 2017 bedraagt de uitval in het eerste jaar 21%. Dat is onder het landelijke gemiddelde en een verdere verbetering ten opzichte van eerdere jaren. Ongeveer een derde van deze uitval is op grond van een Bindend Studie Advies, twee derde van deze uitval besluit op eigen verzoek de studie te beëindigen.

Door studentcoaching, het structureel voeren van voortgangsgesprekken van studiebegeleiders met studenten, maar ook door het bespreken van studenten in de docententeams wordt de studievoortgang bewaakt. Alle studenten die in 2018 instroomden hebben deelgenomen aan de studiekeuzecheck en kregen een positief, neutraal of negatief advies. Dit advies dient om de verwachtingen en geschiktheid voor beroep en studie vooraf uit te spreken. Het valt op dat de zij-instroom nauwelijks uitval telt. Om als zij-instromer te mogen starten met de opleiding dient een uitvoerig assessment met goed gevolg afgerond te zijn.

Tabel 2: Uitval en rendement propedeuse

	Rendement na 2 jaar	Uitval Na 1 jaar	Uitval na 2 jaar
cohort 2018		5% *)	
cohort 2017	67%	21%	23%
cohort 2016	70%	30%	30%
cohort 2015	70%	29%	30%

Peildatum 1-10-2018; databron DUO/1CHO en Alluris

*) t/m 31-12-2018

Tabel 3: Uitval en rendement hoofdfase

Bachelor-rendement	diploma voltijd na ≥4 jaar	diploma deeltijd na ≥4 jaar
cohort 2014	68% (21% nog studerend)	81% (21% nog studerend)
cohort 2013	76% (21% nog studerend)	67% (21% nog studerend)
cohort 2012	66% (12% nog studerend)	75% w(14% nog studerend)
cohort 2011	71%	62%

Peildatum 1-10-2018; databron DUO/1CHO en Alluris

Studiesucces

In 2018 is net als in de jaren daarvoor veel aandacht besteed aan het monitoren van de studieresultaten van onze studenten. Studieloopbaanbegeleiders gaan op basis van studievoortgangsgegevens in gesprek met studenten en kunnen zo extra begeleiding bieden gericht op het terugdringen van deficiënties. In de docententeams worden studenten vier keer per studiejaar besproken.

Ook studenten zelf hebben een belangrijke rol in het bevorderen van het studiesucces. Daarom richten studieloopbaanbegeleiders jaarlijks het systeem van studentcoaching in.

Een eerstejaars student krijgt een tweedejaars student toegewezen als studentcoach. Verder organiseren dezelfde tweedejaarsstudenten het introductieprogramma van nieuwe eerstejaars studenten en organiseren zij vieringen voor hen. Op soortgelijke wijze organiseerden derdejaars studenten workshops voor tweedejaars studenten en presenteerden vierdejaarsstudenten hun praktijkonderzoeken aan derdejaarsstudenten.

Hogeschool iPabo biedt in het kader van sturen op studiesucces studenten eerste en tweedelijns begeleidingsvoorzieningen aan die hen helpen hun studie succesvol af te ronden. In de eerste lijn zijn activiteiten ontwikkeld die zijn ingebed in het programma studieloopbaanbegeleiding. Indien specifieke zorg nodig is wordt de tweede lijn ingeschakeld. Hogeschool iPabo zet experts in die extra ondersteuning bieden bij het terugdringen van specifieke deficiënties. Voor deze ondersteuning kunnen studenten zich via hun studieloopbaanbegeleider aanmelden. In 2018 kwamen 17 studenten in aanmerking voor extra ondersteuning. Deze ondersteuning bestond voornamelijk uit schoolvideo-interactie-begeleiding, maar daarnaast ook uit extra coaching zoals hulp bij studieplanning, stemgebruik en mondelinge communicatie.

Opgave aantallen studenten en vergoedingen Profileringsfonds 2018

Aantal EER-studenten dat in 2018 een tegemoetkoming heeft ontvangen uit het Profileringsfonds	Subtotaal van de in 2018 aan EER-studenten verstrekte vergoedingen uit het Profileringsfonds (x EUR 1.000)	Aantal niet-EER-studenten dat in 2018 een tegemoetkoming heeft ontvangen uit het Profileringsfonds	Subtotaal van de in 2018 aan niet-EER-studenten verstrekte vergoedingen uit het Profileringsfonds (x EUR 1.000)	Eindtotaal van de in 2018 verstrekte vergoedingen uit het Profileringsfonds (x EUR 1.000)
0	0	0	0	0

Gedurende 2018 zijn er door zowel door EER-studenten als niet-EER-studenten geen vergoedingen aangevraagd. De hogeschool heeft derhalve in 2018 geen financiële ondersteuning hoeven te verlenen aan studenten in overmachtssituaties, studenten die optreden als bestuurslid van door de instelling erkende studie- of studentenverenigingen of in de studentenmedezeggenschap of overige situaties, zoals het leveren van uitzonderlijke situaties op het gebied van sport of cultuur.

2.2 Kwaliteitsafspraken

In 2018 zijn de kwaliteitsafspraken van Hogeschool iPabo voor de periode 2019-2024 vastgesteld met kwaliteitsverbetering van het onderwijs als doel. De kwaliteitsafspraken zijn nauw verbonden met het Instellingsplan 2019-2024 en richten zich op de thema's onderwijsdifferentiatie, begeleiding van studenten, docentkwaliteit, onderwijsfaciliteiten, onderwijsintensiteit en studiesucces.

De belangrijkste doelen van de kwaliteitsafspraken zijn een flexibeler programma met meer eigen regie bij de studenten door middel van meer keuzes en internationale mogelijkheden in het onderwijsprogramma. Deze keuzes worden ondersteund door flexibele roostering en gevarieerde lestijden. Verder worden studenten begeleid bij hun leerproces door studentcoaches en door docenten die onder leiding van teamleiders geschoold worden om beter te kunnen begeleiden gebaseerd op actuele kennis van en contacten met het werkveld. Dit zal leiden tot een verhoging van het studiesucces en ondersteund worden door moderne ICT-faciliteiten.

Bij de totstandkoming van de kwaliteitsafspraken zijn de studenten, de medewerkers, het managementteam, de opleidingscommissie, de medezeggenschapsraad, de raad van toezicht en externe stakeholders betrokken. Deze betrokkenheid kende een verscheidenheid aan werkvormen van brainstormsessies, werksessies, vergaderingen en informatievoorziening via de communicatiekanalen iNieuws (voor medewerkers) en iUpdate (voor studenten). In mei 2018 is het proces van de ontwikkeling van de kwaliteitsafspraken opgestart en in november 2018 heeft de medezeggenschapsraad ingestemd met de kwaliteitsafspraken en de raad van toezicht de kwaliteitsafspraken goedgekeurd.

2.3 Curriculumvernieuwing

In 2015 is vanuit de ambitie om met ons onderwijs meer aan te sluiten bij de leer- en ontwikkelingsproces van de student het project curriculumvernieuwing van start gegaan. Waar in 2017 daadwerkelijk gestart was met de ontwikkeling en uitvoering van de eerste nieuwe programmaonderdelen (te weten: minor 2 in het voorjaar en de minoren 1 en 3 in het najaar van 2017), is deze lijn in 2018 doorgezet met de start van een vernieuwd programma voor minor 4 in het najaar van 2018. Hiermee worden sinds najaar 2018 alle minoren met een vernieuwd programma uitgevoerd.

Tevens is in het najaar van 2018 de eerste beroepstaak van de major in een vernieuwde versie aangeboden: beroepstaak 3, waarin de leraar als ontwerper van onderwijs centraal staat. De kernen van deze beroepstaak worden gevormd door aandacht voor didactische principes en vormen in periode 5, en omgaan met verschillen in periode 6.

In het plan van aanpak van de curriculumvernieuwing was voorzien dat in het najaar van 2018 ook het eerste studiejaar met een vernieuwd programma van start zou gaan. Gezien de wens van de docenten om de ontwikkeling van jaar 1 uit te stellen (zodat geleerd kan worden van ervaringen met een vernieuwd tweede jaar), heeft het college van bestuur besloten de ontwikkeling van jaar 1 van start te laten gaan in het najaar van 2018, hetgeen ook gebeurd is.

Tevens is gedurende 2018 samen met toets-experts van Hogeschool Arnhem Nijmegen gestart met het ontwikkelen en implementeren van een binnen ons vernieuwde curriculum passende vorm van programmatisch toetsen. Programmatisch toetsen beoogt het onderwijs en de toetsing sterk op elkaar betrokken te houden, en kent een centrale plaats toe aan feedback.

Eveneens is een eerste uitwerking gemaakt van de in 2017 door de minister wettelijk vastgestelde bekwaamheidseisen: vanuit de contexten waarin de student leert is per opleidingsfase beschreven welke doelen centraal staan en getoetst zullen worden. Deze bekwaamheidseisen zijn leidend voor zowel ons onderwijs als de toetsing.

In het najaar van 2018 is in samenspraak met het werkveld een start gemaakt met het ontwikkelen van een nieuwe begeleidingslijn rond het werkplekieren.

Naarmate het project curriculumontwikkeling vordert, wordt ook steeds meer de complexiteit van dit project zichtbaar: alles hangt met alles samen. En zeker het feit dat dit project loopt naast de staande organisatie en het werk dat daarmee samenhangt, maakt dat het project nogal eens als zwaar ervaren wordt. Met name door het vrijmaken van ontwikkelweken is geprobeerd hieraan tegemoet te komen.

2.4 Samenwerkingspartners

Hogeschool iPabo heeft een ruim netwerk van externe partners. Hieronder worden de belangrijkste samenwerkingen kort uiteengezet.

Hogeschool iPabo participeert in het samenwerkingsverband van de Radiant lerarenopleidingen (Marnix Academie, Driestar, Thomas More, Viaa, KPZ, CHE, Iselinge en De Kempel) op het gebied van onderwijsontwikkeling en praktijkgericht onderzoek. Verder werkt de iPabo nauw samen met dertien schoolbesturen in Noord-Holland in het project "Samen Professioneel Sterk" (SPS) waarin de deelprojecten "Samen opleiden in Noord-Holland", "Noordhollands leerlab", "N-Hollandse academische werkplaats", "LeerKRACHT in N-Holland", "Het Jonge kind in N-Holland", "N-Hollands lerarentekort" de komende jaren verder uitgewerkt gaan worden.

In het samenwerkingsverband Magistrum werkt Hogeschool iPabo met Avans+ samen om opleidingen te verzorgen voor schoolleiders en andere leidinggevenden in het onderwijs. Wat betreft het masteraanbod werkt Hogeschool iPabo samen met de HU en de Marnix Academie voor de masters Educational Needs en Leren en Innoveren. Tevens is Hogeschool iPabo, samen met de Marnix Academie, Iselinge Hogeschool en Hogeschool de Kempel gestart met een aanvraag voor een nieuwe Master Onderwijs en Technologie. In samenwerking met de Vrije Universiteit biedt Hogeschool iPabo ook de universitaire pabo aan.

Wat betreft internationale partners is het contract met de "L'Academie Regionale de l'Éducation et de Formation (AREF)" van de Marokkaanse regio Marrakech-Safi voor Radiant Lerarenopleidingen ondertekend. Voor studenten van Hogeschool iPabo is deelname aan het project een keuzeprogramma en een verbreding van de mogelijkheden tot internationalisering.

Hogeschool iPabo biedt bij- en nascholing aan met name op het gebied van het Jonge Kind en Wetenschap en Technologie. De samenwerking met NEMO Science Centre, het gebruik van het Speleon in Amsterdam en het Exploreon in Alkmaar hiervoor zijn mooie voorbeelden van vermeldingswaardige samenwerkingsmogelijkheden die in 2018 benut zijn.

Hogeschool iPabo participeert samen met alle scholen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs en aanbieders van lerarenopleidingen in een samenwerkingsverband met de gemeente Amsterdam om de crisis van het lerarentekort gezamenlijk aan te gaan. De samenwerking ligt ten grondslag aan de Amsterdamse lerarenagenda 2019-2023 "Liever voor de Klas", waarin gekeken wordt hoe beschikbare middelen ingezet kunnen worden om het lerarentekort terug te dringen. Er wordt de komende jaren 23 miljoen in de aanpak van het lerarentekort gestoken zodat er 500 leraren bij komen in Amsterdam, scholenteams geld krijgen om zich te scholen en directeuren worden ondersteund.

2.5 Ad PEM

Van de opleiding Pedagogisch Educatief Medewerker is de eerste lichter inmiddels afgestudeerd. Met de tweejarige hbo-opleiding speelt Hogeschool iPabo in op de veranderende arbeidsmarkt waarin functiedifferentiatie in het beroepenveld langzaam maar zeker meer en meer zijn intrede doet. De Pedagogisch Educatief Medewerker zorgt voor een waardevolle aanvulling en kan de spil vormen tussen voorschoolse educatie en het basisonderwijs. Met de start van de voltijdse variant is de verwachting dat de opleiding verder groeit de komende jaren.

Het curriculum is verder doorontwikkeld, een voorbeeld daarvan is de module *hbo'er op de groep*. Deze is nu beter geïntegreerd in het curriculum evenals praktijkleren. Hiervan is de toetsing in de doorlopende lijn beter op elkaar afgestemd. Dit heeft plaatsgevonden in samenwerking met de werkveldcommissie en de inbreng van studenten en docenten.

De opleiding werd tot slot door studenten als hoogste gewaardeerd onder de Ad's.

2.6 Verhuizing

Wethouder van onderwijs Elly Konijn-Vermaas heeft op 15 november 2018 de officiële opening verricht van het nieuwe pand van Hogeschool iPabo aan de Rubenslaan. Daarmee is de transformatie van het kantoorgebouw 'De Hoef' naar een modern onderwijsgebouw is volbracht.

Na een verbouwing door Ooijevaar 'bevlogen bouwers', die geheel volgens planning een half jaar duurde, konden aan de start van het nieuwe studiejaar de deuren open voor de studenten. We zijn er in geslaagd een intieme onderwijsomgeving te creëren waarmee de iPabo zich kan onderscheiden.

Het ontwerp van het Alkmaarse BRT Architectenbureau heeft geresulteerd in een prachtig transparante onderwijsplek voor de pabo-studenten. Er is gehoor gegeven aan het verzoek van de studenten om vooral de huiselijke sfeer te behouden, waarbij veel ruimte is voor persoonlijke ontmoetingen met studenten en docenten. Ruimtes waarin gestudeerd en ontspannen kan worden. Opvallend voor de inrichting is de aanwezigheid van studiepleintjes naast instructieruimtes, waarvan schuifdeuren kunnen worden opgezet en ruimtes multifunctioneel zijn.

In het Exploreon draait alles om onderzoekend en ontwerpend leren. Het is een rijke leeromgeving waar studenten en leerlingen uit het basisonderwijs in Alkmaar aan de slag kunnen met Wetenschap & Technologie.

Studenten van de sportklas zijn zeer tevreden met de grote eigen gymzaal. Ze kunnen nu de sportlessen op de hogeschool volgen in plaats van op een externe locatie. De gymzaal is tegelijkertijd geschikt voor de dramalessen doordat een groot theaterdoek de ruimte kan verkleinen.

3. Onderzoek

Goed onderzoek is de basis voor goed onderwijs. Lectoren hebben als kerntaak het doen van praktijkgericht onderzoek. Door het doen van (praktijk-)onderzoek leveren lectoren samen met kenniskringleden, docent-onderzoekers en promovendi een bijdrage aan de ontwikkeling van het onderwijs en de professionalisering van docenten, medewerkers, leidinggevenden en de organisatie als geheel. Ze leveren door het doen van onderzoek tevens een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk, in het bijzonder in de regio Noord-Holland.

De onderzoeksprogrammering van Hogeschool iPabo is samen met scholen en schoolbesturen afgebakend in de gezamenlijke kwaliteitsagenda primair onderwijs Noord-Holland (2016-2020). De onderzoeksprogrammering is opgebouwd langs een doorgaande lijn van jonge kind naar oudere kind en van spelend naar onderzoekend leren. Binnen de onderzoeksprogrammering komen de volgende onderzoeksthema's aan bod:

- Jonge Kind;
- Rekenen-wiskunde;
- Wetenschap en technologie;
- Diversiteit en kritisch burgerschap.

Hogeschool iPabo heeft al haar onderzoek door lectoren, docent-onderzoekers en promovendi, ondergebracht in het Kenniscentrum Spelend en Onderzoekend Leren. Dit Kenniscentrum is in 2015 opgericht en heeft sindsdien verder vorm gekregen. Aan de eerste drie onderzoeksthema's is een lectoraat en lector verbonden. De lector Wetenschap en technologie heeft in januari 2018 haar lectorale rede uitgesproken. Het onderzoeksthema Diversiteit en kritisch burgerschap wordt geleid door een senior onderzoeker.

Tabel 4: middelen onderzoek

Omzet € x 1.000	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
1e geldstroom	252,0	213,2	444,6
2e geldstroom	157,3	--	129,9
3e geldstroom	34,7	154,3	82,5
4e geldstroom	--	--	--
Totaal omzet KC	444,1	367,5	657,0

3.1 Projecten onderzoek

Basiskwaliteit onderzoek

In het overleg van lectoren, senior onderzoeker, manager kenniscentrum en CvB heeft begin 2018 de voorbereiding op de visitatie van het Kenniscentrum centraal gestaan. In maart 2018 heeft het visitatiepanel vervolgens de basiskwaliteit van het kenniscentrum in orde bevonden en daarmee heeft het kenniscentrum in voldoende mate voldaan aan de BKO-standaarden. Aanbevelingen vanuit de BKO zijn opgenomen in het bestaande activiteiten- en implementatieplan (2016 - 2020) en deze zijn vervolgens opgenomen in de jaarplanning van de uitvoering van activiteiten.

Tevredenheid stakeholders

In 2018 zijn de data verwerkt van de stakeholdersenquête onderzoek, die eind 2017 is gehouden onder de werkveldpartners. In deze enquête werd onder andere gevraagd naar bekendheid met het Kenniscentrum en doorwerking van onderzoek (gebruikerstevredenheid en toepasbaarheid van onderzoeksresultaten) door samenwerkingspartners in het primair onderwijs in de regio Noord-Holland. De uitkomsten van de stakeholdersenquête zijn besproken met de Raad van Advies van het Kenniscentrum en er zijn suggesties gedaan om de bekendheid met het Kenniscentrum zelf en het onderzoek dat wordt uitgevoerd te vergroten. Een van deze suggesties betrof het uitbrengen van een eigen nieuwsbrief, die in 2018 voor de eerste keer is verschenen. Deze nieuwsbrief wordt ook verspreid onder de eigen collega's en studenten van de hogeschool. De Raad van Advies komt twee keer per jaar bijeen.

In 2018 is ook het accreditatierapport besproken en specifiek de aanbeveling om te komen tot passende indicatoren voor en bij het doen van (kwalitatief) onderzoek, het verwerven van onderzoekssubsidies en een hbo-postdoc aanvraag (extern gefinancierd).

Versterking onderzoeksfunctie

De PC en RK-steunstichtingen hebben gezamenlijk middelen ter beschikking gesteld voor drie (externe) promotieplaatsen. In 2018 zijn de onderzoeksplannen voor een promovendus Jonge kind en een promovendus Wetenschap en technologie opgesteld door de beoogde promotor (hoogleraar aan de Vrije Universiteit) en de beoogde copromotoren (lectoren Hogeschool iPabo). De werving voor twee promovendi heeft plaatsgevonden in de herfst van 2018. De aanstellingen zijn voorzien begin 2019. Tevens is in 2018 een start gemaakt met het opstellen van een onderzoeksplan voor een promovendus Diversiteit en kritisch burgerschap onder leiding van de beoogde promotor (hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam) en de copromotor (senior onderzoeker bij Hogeschool iPabo). Eind 2018 is een hbo-postdoc aanvraag goedgekeurd (externe cofinanciering) voor een gepromoveerde docent-onderzoeker van Hogeschool iPabo. De promovendi en de postdoc zullen deel uitmaken van de grote kenniskring, die bestaat uit (docent-)onderzoekers rond de drie lectoraten. Ook de senior onderzoeker maakt deel uit van de grote kenniskring. In bijeenkomsten van de grote kenniskring vindt kennisdeling op het terrein van lopend onderzoek plaats. In 2018 stonden, naast de BKO-visitatie, ook de volgende onderwerpen geagendeerd: onderzoek in onderwijs (bijdrage aan de curriculumvernieuwing), ketenonderzoek en/of meta-analyse van onderzoek en 'open innovation'/ blended learning.

4. Bestuur en organisatie

4.1 Organisatiestructuur

Uitgangspunt voor bestuur en toezicht van Hogeschool iPabo is de overtuiging dat goed bestuur zich kenmerkt door integriteit en verantwoording over strategie, resultaten en risico's. Een strikte scheiding van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen toezichthouder en bestuur vormt de basis voor een effectief en efficiënt samenspel. De samenwerking tussen raad van toezicht en college van bestuur is te kenschetsen als kritisch en constructief. De verhouding tussen bestuur en toezicht is vastgelegd in de statuten en het bestuursreglement, waarin de taken en werkwijze van het college van bestuur en de raad van toezicht nader zijn uitgewerkt. De raad van toezicht kent een reglement waarin de statutaire bepalingen met betrekking tot de verhouding bestuur en toezicht nader zijn uitgewerkt.

4.2 College van bestuur

Het college van bestuur zorgt naast het vastleggen van beleid voor de stimulering van onderwijsontwikkeling en onderlinge samenwerking, goede arbeidsomstandigheden, medezeggenschap van personeel en studenten, en verantwoord financieel beheer. Ook houdt het toezicht op de uitvoering, ontwikkeling en kwaliteit van onderwijs. Het bestuur ziet toe op de naleving van interne en externe regelgeving, op het functioneren van afdelingen en diensten en op nakoming van verantwoordingsverplichtingen. Ten slotte verzorgt het college van bestuur de externe vertegenwoordiging van de hogeschool. De wijze waarop het college van bestuur stuurt is, samen met de verantwoordelijkheden en bevoegdheden, vastgelegd in het bestuursreglement.

Daarnaast zij hier vermeld dat het functioneren van het college van bestuur – conform de eisen van de Branchecode Governance – jaarlijks wordt besproken. Tijdens dit gesprek is niet alleen stilgestaan bij het functioneren van het college, maar ook bij de nevenwerkzaamheden die worden verricht. De raad heeft met deze nevenwerkzaamheden ingestemd.

Samenstelling en nevenfuncties

Hogeschool iPabo kent een eenhoofdige college van bestuur. In 2018 zijn er wisselingen opgetreden in de samenstelling van het college van bestuur.

Mevrouw drs. A.T. Bredée, voorzitter (1,0 fte) vanaf 1 mei 2015 tot 1 november 2018

Nevenfuncties			
Bedrijf / instelling	Functie	Bezoldigd/onbezoldigd	Per
Uit hoofde van of samenhangend met de functie			
Educatieve Federatie Interactum	Bestuurder	Onbezoldigd	1 juli 2015
Stichting Nieuwbouw iPabo	Bestuurder	Onbezoldigd	3 december 2015
Coöperatief Magistrum UA	Bestuurder	Onbezoldigd	14 juni 2016
Op persoonlijke titel			
Inspectie van het Onderwijs	Voorzitter jury excellente scholen	Bezoldigd	maart 2017
NVAO	Lid panel instellingsreview	Bezoldigd	Voorjaar 2017

Gedurende de periode 1 november 2018 tot 1 januari 2019 heeft mevrouw mr. drs. S.A. van Emden MBA als waarnemend voorzitter college van bestuur de taken waargenomen als gevolg van het vrijwillige vertrek van mevrouw drs. A.T. Bredée. Per 1 januari 2019 is de heer E.W. Westhoek voorzitter college van bestuur.

4.3 Horizontale dialoog

Inspirerend en innovatief onderwijs verzorgen en bijdragen aan de vernieuwing van het onderwijs en de beroepspraktijk kan alleen in verbinding met de omgeving. Om de daartoe noodzakelijke verbindingen te leggen, heeft Hogeschool iPabo regelmatig contact met stakeholders. De horizontale dialoog wordt binnen Hogeschool iPabo zo op verschillende manieren vormgegeven:

- betrokkenheid bij beleidskeuzes waarbij studenten, medewerkers en werkveld participeren via studiedagen en formele overleggen (opleidingscommissie, mr);
- betrokkenheid bij het opleidingsaanbod is belegd op studiedagen (bijv. docenten samen met schoolopleiders, werkveldcommissie) en participatie in de opleidingscommissie van studenten, werkveld en docenten;
- betrokkenheid bij het kwaliteitsbeleid is geregeld door participatie van stakeholders aan schriftelijke enquêtes en reguliere mondelinge evaluaties tijdens kwaliteitspanels;
- betrokkenheid bij toelatingsbeleid is geregeld door de afstemming met toeleverende scholen (bijv. mbo-hbo-instroomtraject);
- betrokkenheid bij beleid, inhoud en kwaliteit van toegepast onderzoek is geregeld via de raad van advies van de lectoraten (bijv. relaties werkveld, VU);
- betrokkenheid bij marktactiviteiten en contractactiviteiten is geregeld via maatwerk nascholing of gezamenlijke projecten.

Hogeschool iPabo beschikt over diverse communicatiemiddelen om zijn stakeholders te informeren, zoals het jaarverslag, de jaarrekening, de website, iPabo Magazine en de digitale nieuwsbrieven "iUpdate" voor studenten en "iNieuws" voor medewerkers, en de nieuwsbrief van het Kenniscentrum waarin de betrokkenen worden geïnformeerd over actuele zaken die spelen in de organisatie.

4.4 Medezeggenschap

Inspraak en medezeggenschap van personeel en studenten dragen bij aan de kwaliteit van het onderwijs en de doelmatigheid van het bestuur van de instelling. Hogeschool iPabo kent als organen van medezeggenschap een medezeggenschapsraad (mr) en een opleidingscommissie (oc), waarin zowel personeelsleden als studenten zitting hebben. De mr oefent zijn taak uit in overeenstemming met het Medezeggenschapsreglement. Voor de oc is het Reglement Opleidingscommissie van toepassing. De mr is ook vertegenwoordigd in de Arbo-commissie.

De medezeggenschapsraad behartigt de belangen van werknemers en studenten van Hogeschool iPabo. De raad is samengesteld uit personeelsleden en studentleden die zijn vertegenwoordigd in respectievelijk de personeelsgeleding (pgmr) en de studentengeleding (sgmr). De personeelsgeleding bestaat uit docenten en onderwijsondersteunend personeel.

In 2018 zijn er verschillende personele wisselingen geweest. De mr bestond uit de volgende personen:

Pgmr:

Mevr. J. Booij, lid vanaf 8 februari 2012. Secretaris vanaf 8 april 2015, voorzitter van 17 februari 2017 tot en met 28 augustus 2017. Daarna secretaris tot en met 19 februari 2018.

Dhr. B. van der Weijden, lid vanaf 1 mei 2014.

Dhr. A. Fase, lid van 4 november 2015 tot en met 19 februari 2018.

Dhr. M. Heeremans, lid vanaf 17 februari 2016. Voorzitter van 6 november 2017 tot einde verslagjaar.

Mevr. D. Bakker, lid vanaf 6 december 2016. Secretaris van 19 februari 2018 tot einde verslagjaar.

Dhr. A. Kenter, lid van 28 augustus 2017 tot en met 27 augustus 2018.

Dhr. J. Post, lid van 27 maart 2017 tot en met 24 januari 2018.

Dhr. J. van Waveren, lid vanaf 3 april 2018. Studieverlof van 27 augustus tot eind verslagjaar.

Dhr. R. Bruin, lid vanaf 3 april 2018.

Mevr. F. Snijders, lid vanaf 3 april 2018.

Mevr. D. Rijborz, lid vanaf 27 augustus 2018 als plaatsvervanger van J. van Waveren.

Sgmr: Mevrouw D. Kropholler, vicevoorzitter uit Amsterdam vanaf 2 mei 2017 en studentvoorzitter van 28 augustus 2017 tot en met 10 juli 2018. Lid tot en met 10 juli 2018.
Mevr. L. Bakker, vicevoorzitter uit Amsterdam van 1 maart 2016 tot en met 27 maart 2017 en daarna lid tot en met 24 januari 2018.
Dhr. J. Springer, lid uit Amsterdam van 28 augustus 2017 tot en met 10 juli 2018.
Mevr. T. Hofman, lid uit Alkmaar van 27 maart 2017 tot en met 11 juni 2018.
Mevr. D. Mars, lid uit Amsterdam vanaf 27 maart 2017. Studentvoorzitter van 27 augustus 2018 tot einde van het verslagjaar.
Dhr. J. Stoop, lid vanaf 3 april 2018.
Mevr. R. Ayutsede, lid vanaf 10 juli 2018.
Mevr. P. de Vries, lid vanaf 27 augustus 2018.
Mevr. L. Flens, lid vanaf 27 augustus 2018.
Dhr. M. Pietersma, lid vanaf 27 augustus 2018.

Er zijn 10 reguliere vergaderingen van de mr met het college van bestuur geweest in dit verslagjaar. De mr bereidt deze vergaderingen voor in interne vergaderingen. De agenda's voor deze vergaderingen zijn opgesteld in overleg tussen het dagelijks bestuur van de mr en het college van bestuur. De notulen van deze vergaderingen worden gepubliceerd in het openbaar toegankelijke deel van de SharePoint-map van de mr. Daarnaast zijn er gesprekken met afvaardigingen vanuit de mr op bepaalde dossiers. Ook bij het cao-overleg zorgt de mr voor toehoorders uit haar geledingen.

De raad van toezicht heeft in 2018 drie keer overlegd met de mr: 3 april, 27 september en 27 november. Daarnaast heeft tussentijds regelmatig telefonisch afstemming plaatsgevonden met de voorzitter van de mr en met individuele leden, met name betreffende het proces om te komen tot een breed gedragen profielschets en benoeming van de nieuwe voorzitter van het college van bestuur.

Op 13 juni is er een gezamenlijke studiedag geweest van mr, college van bestuur en opleidingsmanagers met als doel het verbeteren van de interne communicatie, begeleid door het NIVOZ. De formele overlegmomenten met de Raad van toezicht vonden plaats op 3 april en op 27 september. Daarnaast heeft op dringend verzoek van de mr een extra overleg plaatsgevonden tussen de raad van toezicht en de mr op 27 november 2018. Dit gesprek ging over de (communicatie)problemen tussen de mr, het MT en het CvB.

Naast een aantal vaste agendapunten zoals de indeling van het studiejaar, de jaarrekening, het onderwijs- en examenreglement, het studentenstatuut en de kaderbrief, was er in dit jaar specifiek aandacht voor:

- Trimesterrapportages;
- Jaartakenbeleid;
- Veranderingen in de organisatiestructuur;
- Aanbestedingsprocedures voor de catering, beveiliging en schoonmaak;
- Curriculumvernieuwing in het onderwijsprogramma;
- Huisvestingsdossier in Alkmaar.

Tevens is de mr betrokken geweest bij de voorbereiding op en werving van kandidaten voor de posities van voorzitter en secretaris van het College van bestuur, hoofd financiën en een kwaliteitszorgmedewerker voor de organisatie.

Het was een jaar met vele veranderingen voor Hogeschool iPabo. In de zomer van 2018, midden in een proces van curriculumvernieuwing en een verhuizing naar een nieuwe locatie in Alkmaar, moesten sleutelposities in de organisatie, die van voorzitter en secretaris van het college van bestuur, door andere personen worden ingevuld. De mr heeft zich tijdens deze overgangperiode constructief opgesteld, altijd met het belang van het basisonderwijs en de studenten en medewerkers van Hogeschool iPabo voor ogen.

In een advies bij de begroting voor 2019 benadrukt de mr het belang te blijven investeren in onderwijskwaliteit en (onderwijzend) personeel, om in te blijven kunnen spelen op de groeiende vraag naar leraren (en de uitbreiding van de zij-instroomvariant).

De mr zet zich in om zo goed mogelijke voorwaarden voor een goed functionerende hbo-opleiding te creëren en maakt zich hard voor een kwalitatief en duurzaam personeelsbeleid. Daarbij acht de mr een gedegen curriculum voor studenten dat door de gehele organisatie wordt gedragen essentieel. De actieve studenten in de sgmr dragen op uitstekende en constructieve wijze bij aan het bewaken van het primaire proces. De mr heeft zich in 2018 daarom kritisch getoond over de implementatie en uitwerking van het proces van curriculumvernieuwing, het personeelsbeleid en begroting voor 2019. Ook in 2019 zal de mr het beleid en de uitwerking ervan kritisch blijven volgen en waar nodig ook zelf punten aandragen die aandacht behoeven. Zij doet dit graag in overleg met college van bestuur, medewerkers en studenten. Het gezamenlijk belang is het duurzaam realiseren van goed opleidingsonderwijs.

4.5 Rechtsbescherming

Hogeschool iPabo kent een loket Klacht, Bezwaar en Beroep dat via de website te bereiken is. Het heeft als doel om de uitvoering van de procedures, vastgelegd in voor studenten beschikbare reglementen, bij de Examencommissie, het College van Beroep voor de Examens, Klachtencommissie en bij de Geschillenadviescommissie te ondersteunen. Het loket Klacht, Bezwaar en Beroep en de daaraan verbonden commissies fungeert tevens als meldpunt voor klachten van anderen dan studenten.

Studenten en medewerkers kunnen bij het loket Klacht, Bezwaar en Beroep met al hun klachten en bezwaren terecht en komen via een kort stappenplan uit bij het orgaan dat hun klacht in behandeling zal nemen. Dit stappenplan voorkomt dat klachten bij de verkeerde instantie terecht komen en de behandeling van de klacht onnodig vertraging oploopt.

Studenten kunnen tevens bij de studentendecanen terecht voor hulp, informatie en advies over en bij hun studie. Ook bij bijzondere persoonlijke omstandigheden, of financiële en materiële vragen. De studentendecanen hebben een onafhankelijke positie en gaan uit van de belangen van de student.

4.6 Decanaat

Twee decanen houden zich bezig met advisering bij de studievoortgang van studenten in relatie tot problemen van persoonlijke en financieel/juridische aard. Zo zorgen de decanen bijvoorbeeld voor het opstellen van voorzieningenbrieven voor studenten met een functiebeperking. Een blijvend onderdeel van het werk van de decanen is tevens de hulpvraag van collega's bij de begeleiding van studenten met bijzondere persoonlijke omstandigheden.

In 2018 voerde de decaan in Amsterdam 181 adviesgesprekken, de decaan in Alkmaar voerde 156 gesprekken. Verzoeken worden ook digitaal afgehandeld. De decaan in Amsterdam werd via de e-mail 446 keer benaderd, de decaan in Alkmaar 356 keer.

De decanen hebben in 2018 scholing gevolgd, het gaat hier om verdiepende scholing van beide decanen, waardoor de taak van decaan als dienstverlener beter kan worden uitgevoerd.

4.7 Klachten

Hogeschool iPabo heeft een klachtencommissie voor meldingen over ongewenst gedrag. Een klacht van een student of medewerker wordt door gestuurd aan de Klachtencommissie. De klacht wordt afgehandeld overeenkomstig de Regeling Ongewenst Gedrag, waarbij eerst wordt geprobeerd de klacht op minnelijke wijze op te lossen. In 2018 zijn er geen klachten over ongewenst gedrag door de Klachtencommissie ontvangen.

4.8 Navolging Notitie helderheid in bekostiging

De Notitie helderheid in bekostiging is bedoeld om voor universiteiten en hogescholen helderheid te verschaffen over de interpretatie en toepassing van de bekostigingsregels en inzicht te geven in eventuele investeringen van publieke middelen in private activiteiten. Als gevolg daarvan verstrekt de hogeschool de volgende informatie:

Thema 1	Het gedeeltelijk uitbesteden van bekostigd onderwijs aan een niet door de overheid bekostigde private organisatie, tegen betaling voor de geleverde prestatie.
Toepassing	De hogeschool heeft geen (bekostigd) onderwijs uitbesteed aan een niet door de overheid bekostigde private organisatie.
Thema 2	Investeren van publieke middelen in private activiteiten.
Toepassing	De hogeschool heeft geen publieke middelen geïnvesteerd in private activiteiten.
Thema 3	Het verlenen van vrijstellingen.
Toepassing	De hogeschool heeft geen vrijstellingen verleend als gevolg van een eerder gevolgde opleiding met als doel het verkrijgen van overmatige bekostiging tegen een geringe inspanning.
Thema 4	Bekostiging van buitenlandse studenten.
Toepassing	Er vindt geen bekostiging plaats van buitenlandse studenten. Dit thema is niet van toepassing op de hogeschool.
Thema 5	Collegegeld niet door de student zelf betaald maar door middel van een noodfonds betaald door de instelling. Dit fonds mag niet uit de rijksbijdrage worden gevormd.
Toepassing	Er worden geen middelen uit het noodfonds gebruikt om collegegeld te betalen. Dit thema is niet van toepassing op de hogeschool.
Thema 6	Studenten volgen modules van opleidingen en behalen vervolgens certificaten.
Toepassing	Studenten behalen geen certificaten van modules met als doel het verkrijgen van bekostiging tegen een geringe inspanning. Dit thema is niet van toepassing op de hogeschool.
Thema 7	Student volgt een andere opleiding dan waarvoor ingeschreven.
Toepassing	Studenten moeten de opleiding volgen waarvoor wordt ingeschreven.
Thema 8	Bekostiging van maatwerktrajecten waarbij een derde een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van een bestaande opleiding.
Toepassing	Hogeschool iPabo heeft geen maatwerktrajecten waarbij een derde een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van een bestaande opleiding. Dit thema is niet van toepassing op de hogeschool.
Thema 9	Bekostiging van kunstonderwijs.
Toepassing	De bekostiging van Hogeschool iPabo valt niet onder het kunstonderwijs. Dit thema is niet van toepassing op de hogeschool.

4.9 Financiële kerncijfers

	Signalerings- grens OC&W	2018	2017	2016
Bedragen x € 1.000:				
Totale baten		10.934	10.422	9.704
Totale lasten		11.086	11.169	10.181
Saldo baten en lasten		-152	-747	-477
Exploitatieresultaat		-183	-782	-513
Eigen vermogen		11.075	10.424	11.206
Balanstotaal		19.107	16.628	18.073
Liquiditeitsratio	< 0,50	1,83	1,55	2,00
Solvabiliteitsratio	< 0,30	0,64	0,67	0,65
Rentabiliteitsratio	< -0,10	-0,02	-0,08	-0,05
Huisvestingsratio	> 0,15	0,17	0,16	0,16
Weerstandvermogen - publiek vermogen	< 0,05	1,01	1,00	1,15
Rijksbijdragen / totale baten		0,72	0,71	0,72
Personele lasten / totale lasten		0,68	0,74	0,73

Toelichting:

De liquiditeitsratio (vlottende activa in verhouding tot het kort vreemd vermogen) stijgt als gevolg van de daling van de kortlopende schulden, waar de vlottende activa stabiel zijn. De waarde is ruim boven de signaliseringswaarde die OC&W hanteert.

De solvabiliteitsratio (eigen vermogen plus voorzieningen in verhouding tot het totaal vermogen) is licht gedaald. Dit is het gevolg van het aantrekken van de langlopende lening van K€ 2.400 in 2018. Omdat ook het saldo voorzieningen en het eigen vermogen stijgt is de daling gering gebleven. Ook deze waarde is ruim boven de signaliseringswaarde van OC&W.

De rentabiliteitsratio (resultaat in verhouding tot de baten uit gewone bedrijfsvoering) daalt in vergelijking met 2016 en 2017, maar is wel negatief. De overige bate van K€ 834 is in deze berekening niet meegenomen, omdat deze incidenteel van aard is. De genoemde <- 0,10 als signaliseringswaarde is de waarde voor 1 jaar. Voor 2 jaar hanteert OC&W < - 0,05 en voor 3 jaar nihil. Omdat de rentabiliteitsratio's in de afgelopen 3 jaar allen negatief waren zit Hogeschool iPabo over de afgelopen 3 jaren boven de gestelde signaliseringsgrens.

De huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen/terreinen in verhouding tot de totale lasten) stijgt als gevolg van hogere huisvestingslasten. De waarde ligt ook boven de signaliseringswaarde.

4.10 Financiële ontwikkeling 2018

Algemene Resultaatontwikkeling 2018 ten opzichte van de begroting 2018

Het verslagjaar 2018 van Hogeschool iPabo (Stichting iPabo en Stichting Nieuwbouw iPabo) is afgesloten met een positief resultaat van K€ 651 ten opzichte van een begroot negatief resultaat van K€ 250. De voornaamste reden van dit verschil van K€ 901 is het feit dat de Katholieke Steunstichting de lening van K€ 834 aan de Hogeschool heeft geschonken. Indien we deze schenking buiten beschouwing laten, is er een negatief resultaat behaald van K€ 183.

Algemene Resultaatontwikkeling 2018 ten opzichte van 2017

In 2018 is het resultaat K€ 1.433 beter dan in 2017 (K€ 651 in 2018, - K€ 782 in 2017). Een deel van de verklaring is de eerdergenoemde schenking van de lening. Tevens waren er in 2018 K€ 512 hogere baten.

Batenontwikkeling 2018

De werkelijke baten van 2018 zijn K€ 735 hoger dan begroot. De voornaamste redenen hiervoor zijn een hogere rijksbijdrage (K€ 403) en hogere baten werk i.o.v. derden (K€ 166). De hogere rijksbijdrage komt door compensatie voor de gestegen cao-lonen en tevens door compensatie van de halvering van het collegegeld. De baten werk i.o.v. derden zijn hoger, omdat er 40 mensen zich meer hebben ingeschreven dan begroot voor de zij-instroom.

In 2018 waren er K€ 512 meer baten dan in 2017. Dit komt door een hogere rijksbijdrage van K€ 544. De verklaring hiervoor zijn de eerder genoemde compensatie voor gestegen cao-lonen en halvering collegegeld, maar ook omdat er een hoger aantal bekostigde graden zijn in 2018 in vergelijking met 2017 (182 resp. 134).

Lastenontwikkeling 2018

De werkelijke lasten van 2018 zijn K€ 726 hoger dan begroot. Dit komt door hogere personeelslasten (K€ 140) vanwege hogere pensioenpremies. Ook is er meer gedoteerd in de personele voorzieningen (K€ 371), met name in de voorziening WW-BWW. Ten slotte waren er meer kosten voor renovatie en onderhoud van inventaris (K€ 120).

In vergelijking met 2017 waren de kosten K€ 83 lager. De personeelslasten daalden met K€ 492 als gevolg van een lagere gemiddelde FTE-bezetting (in 2018 76,2 en in 2017 81,4). De dotaties aan de diverse personele voorzieningen stegen met K€ 195. Tevens was er een stijging in de onderhoudskosten van K€ 120. Omdat we de huur van de oude locatie in Alkmaar in 2018 hebben opgezegd resulteert in lagere huurkosten in 2018 (K€ 114).

Balansontwikkeling 2018

De materiele vaste activa zijn gestegen met K€ 2.565 vanwege de kosten van de verbouwing van de nieuwe locatie in Alkmaar. Het vreemd vermogen is gestegen met K€ 1.288. De reden hiervan is enerzijds het effectueren van een langlopende lening van K€ 2.400 ter financiering van de nieuwe locatie in Alkmaar en anderzijds de daling van de kortlopende schulden, omdat de lening van de Katholieke Steunstichting in een gift is omgezet (K€ 834). Vanwege dotaties aan de personele voorzieningen en voorzieningen groot onderhoud stijgen de voorzieningen per saldo met K€ 540. Het eigen vermogen stijgt met K€ 651 vanwege het positieve resultaat.

4.11 Treasury management/treasurystatuut

De Treasury functie ondersteunt alleen activiteiten die worden ontplooid in het kader van taken die in de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs zijn opgedragen. De voornaamste doelstellingen die worden nagestreefd richten zich op:

- beheersen van financiële risico's;
- bijdragen aan een optimale balansstructuur die dienstbaar is aan de doelstellingen van de hogeschool;
- opzetten en onderhouden van een goed en efficiënt functionerende infrastructuur voor het beheer van geldstromen en posities.

De tijdelijk niet benodigde liquide middelen zijn gedurende 2018 ondergebracht op zakelijke, direct opeisbare, spaarrekeningen.

In augustus 2016 werd de financiële regeling beleggen en belenen door het ministerie bijgesteld. Deze bijstelling is ook verwerkt in het Treasury statuut van Hogeschool iPabo en als zodanig vastgesteld. In januari 2019 is het Treasury statuut geëvalueerd door de raad van toezicht en ongewijzigd vastgesteld.

5. Kwaliteit van de medewerkers

5.1 Kerncijfers

Personeelsbestand (in FTE's per balansdatum)

	2018		2017	
DOP	41,2	57%	46,6	59%
OBP	31,2	43%	32,8	41%
Eindtotaal per 31/12	72,4		79,4	
Gemiddeld	76,2		81,4	
DOP	19,8	57%	21,7	60%
OBP	15,2	43%	14,2	40%
Subtotaal man per 31/12	35,0	48%	35,9	45%
DOP	21,4	57%	24,9	57%
OBP	16,0	43%	18,6	43%
Subtotaal vrouw per 31/12	37,40	52%	43,5	55%
Totaal personeel FTE	72,4		79,4	
Waarvan:				
Aanstelling onbepaalde tijd	67,2	93%	72,6	91%
Aanstelling bepaalde tijd	5,2	7%	6,6	8%

Personeelsbestand (in aantallen per balansdatum)

	2018		2017	
DOP	54	55%	61	59%
OBP	44	45%	42	41%
Eindtotaal per 31/12	98		103	
Man	43	44%	42	41%
Vrouw	55	56%	61	59%
Eindtotaal per 31/12	98		103	
Waarvan:				
Aanstelling onbepaalde tijd	86	88%	92	89%
Aanstelling bepaalde tijd	12	12%	11	11%

In- en uitstroom

	2018	2017
Aantal medewerkers in dienst	10	6
Instroom in percentage	11,36%	6,19%
Aantal medewerkers uit dienst	14	16
Uitstroom	13,73%	14,16%

5.2 Personeelsbeleid

Versterking van de organisatie: teams aan zet

Onze medewerkers zijn het kapitaal van Hogeschool iPabo: zij zorgen dat de hogeschool groeit in kwaliteit en zich blijft ontwikkelen in het maatschappelijke speelveld en onderwijsveld. In lijn met de cao hbo maken we onderscheid tussen docerend en onderzoekend personeel (DOP) en ondersteunend en beheerspersoneel (OBP). Uitgangspunt is dat iedere medewerker, ongeacht de personeelscategorie, met zijn of haar eigen vakkundigheid bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en het praktijkgerichte onderzoek. Hogeschool iPabo daagt haar medewerkers uit de lat hoog te leggen en werk te maken van hun talent. Duurzame inzetbaarheid staat daarin centraal, met professionalisering, mobiliteit en vitaliteit als belangrijkste pijlers. In 2018 zijn nieuwe teamleiders van de onderwijs- en onderzoeksteams benoemd. De teams zijn samengesteld op basis van affiniteit met de betreffende studentgroep en minder op de verschillende vakexpertises in de teams. Het afgelopen jaar is in de teams veel aandacht besteed aan de curriculumontwikkeling en toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de ontwikkellast over de teams en zijn de eerste stappen gezet om de onderwijsprogrammering in teams plaats te laten vinden.

Formatie en functiemix

tabel 5: functiemix en formatie per 31-12:

Formatie:

Functie schaal	2018		2017	
	OBP	DOP	OBP	DOP
1	1,6		1,0	
3	1,4		2,0	
4	5,0		5,0	
5	0,2		0,2	
6	2,4		2,4	
7	1,6		1,6	
8	7,4		7,5	
9	2,9		3,7	
10	0,8	2,5	0,8	4,2
11	3,0	16,7	2,8	16,9
12	1,0	16,0	1,8	16,3
13	3,5	4,0	2,7	5,5
14		1,0		1,0
15		1,0		2,7
17			1,0	
Stud. ass.	0,5		0,3	
Totaal FTE	31,3	41,2	32,8	46,6

Functiemix:

Convenant	2018	2017
	8,1%	6,1%
	45,1%	40,5%
	38,7%	38,9%
	7,4%	9,7%
	0,7%	2,4%
	0,0%	2,4%
		9,0%
		36,2%
		35,0%
		11,8%
		2,1%
		5,8%

Arbeidsovereenkomsten

Er zijn geen flexibele arbeidsovereenkomsten bij hogeschool iPabo. Tevens gebruikt de hogeschool ook geen zogenaamde "min-maxcontracten". Er is enkel sprake van een aanstelling voor bepaalde tijd of onbepaalde tijd, zoals hiervoor reeds aangegeven.

Docentkwaliteit, Professionalisering en verhouding DOP/OBP

De rol van docenten is cruciaal als het gaat om het opleiden van een grote variëteit aan studenten en verschillende soorten opleidingen binnen de hogeschool. Studenten worden bij Hogeschool iPabo uitgedaagd om hun talenten maximaal te ontplooiën en onderzoekend vermogen te ontwikkelen, waarmee zij zelfstandig en op hoog niveau hun beroep kunnen uitoefenen. Investeren in vernieuwing en kwaliteit van onderwijs betekent ook investeren in de kwaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Tegelijkertijd vindt Hogeschool iPabo het belangrijk dat medewerkers zich ook buiten de grenzen van het eigen werkgebied verbonden voelen met de hogeschool. Kennis en ervaringen delen en nieuwe inzichten verwerven in een bredere context draagt immers bij aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek. We stimuleren dan ook, in samenhang met het werkveld, de vorming van formele en informele platforms/kenniscentra om professionals de gelegenheid te bieden elkaar te ontmoeten, kennis te delen en nieuwe initiatieven op te zetten.

De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in de professionalisering van de docenten waardoor 95% in het bezit is van een masteropleiding en 20% beschikt over een PhD. In 2018 is het percentage docenten dat de Basiskwalificatie Examinering heeft behaald gestegen naar >90%. Voor de Senior kwalificatie Examinering geldt dat een deel van de leden van de examen- en toets commissie deze kwalificatie heeft behaald in 2018. Daarnaast heeft wederom een groep docenten die lessen in de Ad PEM verzorgt de training zeer jonge kind van het NJI met goed gevolg afgerond.

Tabel 6: professionalisering (master/PhD)

	2018	2017	2016
PHD	20,4%	18%	17%
Master	75,9%	75%	76%
BA	3,7%	7%	7%

PhD+Master	96,3%	93%	93%
-------------------	-------	-----	-----

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw van het aantal personeelsleden per 31 december 2018 is als volgt:

Leeftijdsopbouw	Aantal
20-24	5
25-34	7
35-44	23
45-54	30
55-59	14
60 en ouder	19
Totaal	98

5.3 Veiligheid en arbeidsomstandigheden

Hogeschool iPabo wil voor studenten, docenten en medewerkers een veilige en inspirerende Hogeschool zijn. Om dat te realiseren heeft Hogeschool iPabo in 2018 de volgende doelen gesteld en gerealiseerd.

Om de kwaliteit van bedrijfshulpverleningsorganisatie op peil te houden hebben voor de bedrijfshulpverleners herhalingscursussen plaatsgevonden. Verder zijn er vier nieuwe bedrijfshulpverleners opgeleid.

Het plan van aanpak van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie is conform planning uitgevoerd voor Alkmaar en Amsterdam. Het plan van aanpak en de voortgang daarvan worden drie keer per jaar in de Arbo-commissie besproken. Er hebben zich zes (bijna) ongevallen voorgedaan, waarvan twee in Alkmaar en vier in Amsterdam. Bij deze incidenten is adequate hulp verleend aan de slachtoffers door de bedrijfshulpverlening.

Naar aanleiding van de incidenten in Alkmaar zijn maatregelen genomen om te voorkomen dat deze incidenten wederom plaatsvinden. De (bijna) ongevallen en de ondernomen acties zijn besproken in de Arbo-commissie.

Voor de nieuwe locatie in Alkmaar wordt in 2019 een nieuwe Risico-Inventarisatie en Evaluatie, en aan de hand een Plan van Aanpak opgesteld.

5.4 Huisvesting en ondersteunende diensten

Om een bijdrage te leveren aan het creëren van de professionele leergemeenschap met maatschappelijke toegevoegde waarde voor vandaag en morgen heeft Hogeschool iPabo twee doelen geformuleerd.

Hogeschool iPabo wil een inspirerende en veilige leer- en werkomgeving bieden aan studenten en medewerkers. Om dat te realiseren heeft Hogeschool iPabo in 2017 een pand aangekocht in Alkmaar aan de Rubenslaan 2-6. In 2018 was het doel om conform planning, budget (stichtingskosten) en het programma van eisen het pand te verbouwen en in te richten, om zo in de zomer van 2018 de verhuizing van de oude locatie (Gabriel Metsulaan) naar de Rubenslaan 2-6 te Alkmaar te realiseren. Zo kon Hogeschool iPabo het schooljaar 2018/2019 starten aan de Rubenslaan. Dat doel is gerealiseerd. Het is een modern onderwijsgebouw met de mogelijkheid om in kleine of grote groepen te werken en klaslokalen daarvoor te veranderen naar onderwijspleinen. De uitstraling is conform de wensen van de studenten kleinschalig, huiselijk, licht en optimistisch.

Het tweede doel was om marktconforme, efficiënte facilitaire contracten op basis van de Europese Richtlijnen te realiseren. Hogeschool iPabo heeft Europese aanbestedingen voor schoonmaakdienstverlening (inclusief sanitaire middelen), cateringdienstverlening en bewakingsdiensten (incl. meldkamerdiensten en surveillancediensten) voor zowel de locatie Alkmaar als Amsterdam uitgevoerd en de nieuwe contracten geïmplementeerd. Deze aanbestedingen zijn conform het plan van aanpak uitgevoerd.

5.5 Duurzame inzetbaarheid

De regeling Duurzame inzetbaarheid is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, gezond en met plezier te blijven doen en om werk en privé goed te combineren. Voorop staat dat duurzame inzetbaarheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van werkgever en werknemer. De kracht en het succes van de DI-regeling liggen niet in het budget in uren dat beschikbaar wordt gesteld, maar in het goede gesprek tussen de werknemer en zijn leidinggevende over de wijze waarop de werknemer zijn DI-budget wil aanwenden om zijn duurzame inzetbaarheid te bevorderen. Het DI-budget is hierbij een middel. Werknemer en leidinggevende zijn er samen voor verantwoordelijk dit middel op een juiste wijze aan te wenden; de werknemer door jaarlijks op actieve wijze invulling te geven aan zijn rechten en de leidinggevende door de werknemer daarbij te faciliteren.

In de functionerings- en beoordelingscyclus is de besteding van de duurzame inzetbaarheidsuren standaard opgenomen. Op basis van de keuzemogelijkheden zoals genoemd in art. M-1-f in de cao-hbo 2018-2020 kunnen medewerkers een besluit nemen over de aanwending van deze uren. Naast spaarmogelijkheden is bij de hogeschool ook veel gekozen voor het opnemen van de uren voor het herstel van de balans tussen werk en privé.

5.6 Functioneringsgesprekken

De jaarlijkse cyclus van functioneringsgesprekken heeft in het voorjaar van 2018 weer plaatsgevonden. Met 92% van alle medewerkers zijn functioneringsgesprekken gevoerd. Uitzonderingen zijn de langdurig zieken en de student-assistenten die kortdurende arbeidsovereenkomsten hebben. Met medewerkers die uit dienst gaan worden exitgesprekken gevoerd.

Bij een inventarisatie van de professionaliseringsthema's komt naar voren dat een groot deel van onze medewerkers het belangrijk acht om bij te blijven in het eigen vakgebied, dan wel door cursussen of door het bezoeken van congressen en studiedagen. De algemene tendens blijft dat medewerkers meer dan voldoende uitdaging en groei zien bij het uitoefenen van de huidige functie. De behoefte aan verbeteren digitale vaardigheden SharePoint/Word/Excel/PowerPoint blijft bestaan bij een groep medewerkers. Ook daar wordt elk jaar weer een deel van het budget voor gereserveerd.

5.7 Beoordelingsgesprekken

Bij hogeschool iPabo worden geen beoordelingsgesprekken gevoerd.

5.8 Vertrouwenspersoon

In 2018 hebben 4 collega's en 1 student gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gesprekken te voeren met, of in het bijzijn van, de vertrouwenspersoon binnen de hogeschool.

De aanmelding van student betrof bezwaar / beroep mogelijkheden in verband met een negatieve beoordeling. Hierbij is verwezen naar de reguliere kanalen.

Alle andere aanmeldingen zijn tot stand gekomen na advies / verwijzing van P&O. De aanleidingen voor de hulpvragen waren: stagnerende loopbaanontwikkeling, gevolgen (dis)functioneren en verstoorde samenwerking (conflictbegeleiding).

Er zijn geen meldingen geweest van op het gebied van seksuele intimidatie (SI) en/ of integriteit.

5.9 Doelgroepenbeleid

- Ouderenbeleid: de hogeschool kent voor medewerkers vanaf 57 jaar een ouderenbeleid conform de cao. Het biedt medewerkers de mogelijkheid om geleidelijk werktijd te verminderen. In 2018 hebben vier personeelsleden van de WTV Senioren en drie personeelsleden van de SOP-regeling gebruik gemaakt.

- Ouderschapsverlof: de hogeschool kent al vele jaren een regeling voor betaald ouderschapsverlof, waarbij het salaris tijdens het verlof voor 70% wordt doorbetaald. In 2018 is er door vier medewerkers gebruik gemaakt van de regeling betaald ouderschapsverlof.

- Arbeidsmarkttoelagen: de hogeschool heeft in 2018 geen arbeidsmarkttoelagen toegekend.

- Participatiebanen: Hogeschool iPabo doet steeds meer ervaring op met het werken met mensen met een beperking. Bij de hogeschool zijn in 2018 drie medewerkers werkzaam in het kader van de participatiewetgeving. We blijven actief zoeken naar mogelijkheden om medewerkers in het kader van deze wetgeving aan te trekken. Ook bij de aanbesteding van de schoonmaak, receptie/beveiliging en catering is gekozen voor bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen. Op deze manier dragen we bij aan een verdere realisatie van een inclusieve hogeschool.

5.10 Reiskosten

De reiskostenregeling is gebaseerd op een belastingvrije vergoeding van 0,19 cent per kilometer. Vergoed wordt maximaal 30 km enkele reis per dag uitgaande van de standplaats Amsterdam of Alkmaar. Dienstreizen en stagebezoeken worden volledig vergoed à 0,19 ct. per km.

5.11 Ziekteverzuim

Definitie: Ziekteverzuimpercentage; per verzuimgeval het aantal verzuimde kalenderdagen vermenigvuldigd met de deeltijdfactor en het arbeidsongeschiktheidspercentage (conform berekening TNO) Databron: verzuimsignaal 2 Peildatum: 31-12-2018					
	W-2012 0-meting	W-2016	W-2017	W-2018	Streefwaarde
Kalenderjaar	2012	2016	2017	2018	2019
Totaal	3,6	3,7	3,2	3,7	3,5

Uit de analyse van het ziekteverzuim van 2018 blijkt dat het verzuimpercentage licht gestegen is ten opzichte van 2017. Het verzuim is uitgekomen op 3,7%. De ziekmeldingsfrequentie is ook licht gestegen naar 1.34 vs. 1.08 in 2017. In 2017 bestond 1,8% van het verzuimpercentage uit langdurig verzuim, in 2018 is dit 2,5%.

5.12 Tevredenheid en werkdruk

In 2018 is er een medewerkerstevredenheid onderzoek (MTO) gehouden.

Tabel 7: Medewerkerstevredenheid

Definitie: De gemiddelde score over alle items (tevredeheidsvragen) in het MTO (omgerekend naar tienpuntschaal). Het MTO wordt om de twee jaar gehouden. Nulmeting: 2012					
Waarde	W-2012 0-meting 2012	W- 2016	B- 2018	W 2018	B-2020
Middelen en veiligheid	7,8	7,7	8,0	7,4	8,0
Medezeggenschapsraad	7,3	7,4	7,0	6,0	7,0
Inhoud werk/perspectief	6,9	7,4	7,4	6,4	7,4
Kwaliteit opleidingsprogramma	6,9	7,4	7,0	6,7	7,0
Arbeidsvoorwaarden	6,9	7,4	7,0	6,2	7,0
Direct leidinggevende	6,6	7,4	7,0	6,7	7,0
Kwaliteit hogeschool	6,4	7,3	7,0	5,8	7,0
Werkdruk	5,6	6,8	6,6	5,9	6,6
college van bestuur	3,8	6,0	7,0	n.v.t.	7,0

Bron: MTO 2018

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn dat de opwaartse trend die in 2016 zichtbaar werd zich nu niet doorzet. Integendeel zelfs, medewerkers zijn op alle items veel minder tevreden en waarderen de bevraagde items unaniem lager dan in 2016. (7,2 versus 6,5);

De koers die na het onderzoek van 2016 is ingezet laat helaas geen positieve resultaten zien; zowel de tevredenheid over de kwaliteit van de hogeschool als het onderwijsprogramma zijn afgenomen. Na het vorige MTO is de curriculumvernieuwing ingezet. Dit heeft geleid tot een daling in de tevredenheid van alle medewerkers.

Onder andere door de curriculumvernieuwing is de ervaren werkdruk toegenomen. De beschikbare tijd voor de werkzaamheden en de balans tussen werk en privé blijven belangrijk onderwerpen voor de medewerkers. Een betere samenwerking en communicatie lijken hierin de sleutels te zijn om dit onderwerp beter bespreekbaar te maken en richting oplossingen te werken.

Het werkdrukbeleid van de hogeschool zal worden opgenomen in het strategisch personeelsplan wat begin 2019 opgesteld zal worden.

5.13 Evaluatie inzet decentrale arbeidsvoorwaarden gelden

Er heeft intern een evaluatie plaatsgevonden van de inzet van de decentrale arbeidsvoorwaarden gelden. Begin 2019 zal er een enquête worden gehouden onder de medewerkers om na te gaan of de inzet van deze gelden nog aansluit op de wensen van de medewerkers.

5.14 Specificatie professionalisering

De besteding van de professionaliseringsgelden over 2018 is als volgt:

Getotaliseerd
jaarinkomen **4.755.383**

Budget professionalisering	%	bedrag
Basisrecht in uren	3,00%	142.661
Out of pocket kosten	3,00%	<u>142.661</u>
Totaal budget		285.323

Werkelijk	bedrag
Basisrecht in uren	142.000
Out of pocket kosten	<u>115.551</u>
Totaal	257.551

Verschil basisrecht	bedrag
Budget	142.661
Werkelijk	<u>115.000</u>
Verschil	-27.661

Verschil out of pocketkosten	bedrag
Budget	142.661
Werkelijk	<u>115.551</u>
Verschil	-27.111

5.15 Bestuurdersdeclaraties

Op de bestuurder is de Regeling kostenvergoedingen, reiskosten en faciliteiten voor de leden van het college van bestuur van toepassing. Deze is door de raad van toezicht vastgesteld op 8 oktober 2018 en in overeenstemming met het model van de Vereniging Hogescholen.

Over het jaar 2018 heeft de bestuurder € 1.343 ten laste van de hogeschool gedeclareerd. Dit betreft voornamelijk buitenlandse dienstreizen naar Marrakech.

Overzicht bestuurskosten en declaraties in 2018

Bestuurskosten die voor vergoeding in aanmerking komen en in het jaarverslag worden verantwoord:

		Voorzitter college van bestuur A.T. Bredée	Totaal
1	Communicatiemiddelen	€ 92	€ 92
2	Scholing en ontwikkeling	€ -	€ -
3	Dienstreizen binnenland	€ 157	€ 157
4	Dienstreizen buitenland	€ 955	€ 955
5	Representatie	€ 140	€ 140
6	Totaal	€ 1.343	€ 1.343

6. Verslag raad van toezicht

6.1 Samenstelling en nevenfuncties

De raad van toezicht van Hogeschool iPabo bestaat uit vijf personen. In 2018 zijn er geen wijzigingen in de personele samenstelling van de raad van toezicht geweest waardoor gedurende het verslagjaar de volgende personen zitting hebben gehad in de raad van toezicht:

De heer drs. C.J.C. Timmer, (22-06-1965), voorzitter (per 1 januari 2019),

Benoemd op 01-07-2014, aftredend 01-07-2022

Hoofdfunctie: Voorzitter college van bestuur Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep

Nevenfuncties: Extern meldpunt inzake de 'Klokkenluidersregeling' voor medewerkers van Pensioenuitvoeringsbedrijf PGGM te Zeist
Voorzitter Algemene Vergadering Ambulante Educatieve Dienst (Coöp. Vereniging AED)
Bestuurslid meerdere Samenwerkingsverbanden Primair resp. Voortgezet Onderwijs in de regio's Leiden, Duin- en Bollenstreek en Zoetermeer
Voorzitter Christen Unie afdeling Leiden e.o.

De heer prof. dr. C. Bakker (25-10-1963), vicevoorzitter,

benoemd op 08-09-2008, onderbreking 1-1-2012; 01-09-2013, aftredend 08-05-2019

Hoofdfunctie: Hoogleraar 'Levensbeschouwelijke Vorming' aan het departement Filosofie & Religiewetenschap van de Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Utrecht

Nevenfuncties: Parttime gedetacheerd naar Hogeschool Utrecht als lector 'normatieve professionalisering' (tweede termijn: 2016-2020)
Adviseur bij Adviesgroep voor Identiteit, Levensbeschouwing & Onderwijs (Agilo b.v.) te Utrecht
Redactielid Waxmann-publishers
Lid diverse internationale onderzoeksgroepen
Lid bestuur van Het Haagsche Genootschap
Lid adviesraad Educatief Centrum Wereldreligies Rotterdam
Lid adviesraad British Journal of Religious Education

De heer drs. P. C. Ledegang (01-03-1971), lid,

benoemd op 01-07-2014, aftredend 01-07-2022
Hoofdfunctie: CFO van De Vermeulen Groep
Nevenfunctie: Lid bestuur van Stichting Nieuwbouw iPabo

Mevrouw drs. E.M.P. van Montfort (22-07-1963), lid,

benoemd op 01-07-2014, aftredend 01-07-2022
Hoofdfunctie: college van bestuur van Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO)
Nevenfuncties: Lid van raad van advies 2college te Tilburg
Lid raad van commissarissen Kinderopvanggroep te Tilburg
Lid bestuur van Stichting Nieuwbouw iPabo

Mevrouw mr. Jolanda Prijs, 10-08-1965, lid,

benoemd op 01-01-2018, einde eerste zittingstermijn 01-01-2022
Hoofdfunctie: managing partner FranklinCovey Benelux
Nevenfuncties: lid raad van toezicht van de Nierstichting
Bestuurslid van Stichting Het Zit Even Tegen

De heer J.J.M. Kok MCM is per 31 december 2017 afgetreden als voorzitter en lid van de raad van toezicht. Eind 2017 en begin 2018 heeft de overdracht van zijn werkzaamheden plaatsgevonden aan de nieuwe voorzitter, de heer Timmer, die de raad uit zijn midden heeft benoemd. In de door het vertrek van de heer Kok ontstane vacature is per 1 januari 2018 mw. J. Prijs benoemd.

Hogeschool iPabo is de heer Kok veel dank verschuldigd voor zijn deskundige, betrokken en langdurige inzet ten dienste van de hogeschool.

Naar het oordeel van de raad van toezicht is aan de geformuleerde onafhankelijkheidscriteria voldaan. De leden hebben een zodanige mix van maatschappelijke kennis en ervaringen, dat de velden in het profiel worden gedekt.

Op verzoek en conform besluit van de raad van toezicht heeft de heer Ledegang gedurende de periode 1 november t/m 31 december 2018 de rol van gedelegeerd lid op zich genomen. Dit in verband met het vertrek van de bestuurder per 1 november en de ad interim waarneming daarvan. In deze periode heeft de heer Ledegang niet deelgenomen aan besluitvorming binnen de raad van toezicht.

6.2 Vergaderingen en thema's in 2018

De raad van toezicht is in 2018 zes keer in een formele vergadering bijeen geweest. De vergaderingen werden telkens bijgewoond door het college van bestuur. De agenda voor de vergaderingen van de raad van toezicht werd opgesteld in overleg tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur. Meerdere deelonderwerpen werden voorbereid door de hieronder beschreven commissies.

De raad heeft zich in het verslagjaar met name intensief beziggehouden met verschillende vernieuwingen binnen de hogeschool en de daaruit voortvloeiende financiële, strategische en organisatorische gevolgen. Gespreksonderwerpen waren onder andere:

- de kwaliteit van onderwijs en onderzoek;
- de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag 2017;
- de totstandkoming en goedkeuring van de begroting 2018;
- de samenwerkingsovereenkomst met het werkveld Samen Professioneel Sterk 2;
- het instellingsplan;
- de kwaliteitsafspraken;
- de nieuwe huisvesting in Alkmaar;
- de Statuten;
- de gesprekken met de leden van de Medezeggenschapsraad.

Op initiatief van de raad is voor de zomer een inhoudelijk gesprek gestart over de invulling van de levensbeschouwelijke identiteit van de iPabo. De raad acht het van belang dat de conclusies van dit gesprek worden verbonden met onder meer de inhoud van de statuten en het instellingsplan.

Bovendien is het van belang het gesprek over de levensbeschouwelijke identiteit van de iPabo en van het onderwijs dat door ons gegeven wordt, te voeren met zo veel mogelijk medewerkers en zo mogelijk ook studenten. Mede in verband met de bestuurderswisseling is dit gesprek in 2018 nog niet afgerond, en zal dit in 2019 verder worden voortgezet.

In juli 2018 kondigde de voorzitter van het college van bestuur mw. Bredée haar vertrek per 1 november 2018 aan in verband met de aanvaarding van een andere functie. Gevolg daarvan was dat de agenda van de raad de tweede helft van het jaar grotendeels bepaald werd door het vinden van een geschikte opvolger als bestuurder. Met deskundige externe ondersteuning is allereerst veel tijd gestoken in het ophalen van wensen en verwachtingen vanuit de organisatie ten aanzien van een nieuwe bestuurder. Dat heeft geleid tot de opstelling van een breed gedragen profielschets, op basis waarvan de werving is opgestart. Tevens is, in nauw overleg met de mr, een benoemingsadviescommissie samengesteld waarin alle relevante geledingen van de iPabo vertegenwoordigd waren. Deze commissie werd geleid door de voorzitter van de raad van toezicht mw. Van Montfort was eveneens lid vanuit de raad en mw. Prijs was plaatsvervangend lid. Deze procedure heeft als resultaat gehad dat de commissie unaniem de heer Eric Westhoek heeft voorgedragen als nieuwe voorzitter van het college van bestuur van de iPabo. De raad van toezicht heeft deze voordracht overgenomen en de heer Westhoek per 1 januari 2019 benoemd. De raad heeft zich zeer ingespannen om de periode waarin de bestuurdersfunctie vacant zou zijn zo kort mogelijk te laten duren en daarmee de continuïteit en rust binnen de instelling zo veel mogelijk te garanderen. Om die reden heeft de raad gekozen om gedurende de korte vacante periode het waarnemend bestuurderschap intern op te lossen. In overleg met het managementteam is tijdelijk een aantal bestuurderstaken verdeeld, en is een van de leden van het managementteam, te weten mw. Sharon van Embden, voor de duur van twee maanden formeel benoemd tot bestuurder ad interim. Tevens is vanuit de raad van toezicht de heer Patrick Ledegang tijdelijk als gedelegeerd lid aangesteld.

6.3 Commissies

Auditcommissie

De auditcommissie wordt gevormd door de heren Ledegang en Timmer. Tijdens de periode dat de heer Ledegang tot gedelegeerd lid was aangesteld is de heer Bakker tijdelijk lid geweest van de auditcommissie. De auditcommissie is op 8 februari, 8 mei en 13 november 2018 bijeen geweest. Tijdens deze vergaderingen zijn de jaarstukken over 2017 besproken, de voortgangsrapportages in 2018, alsmede de begrotingsstukken voor 2019. Op aandringen van de raad is in 2018 de opzet en achterliggende organisatie van de tussentijdse financiële rapportage ingrijpend gewijzigd. De nieuwe opzet en inhoud van de tussentijdse rapportages is in de vergaderingen van de auditcommissie intensief besproken.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie werd in 2018 gevormd door de heren Bakker en Timmer. De remuneratiecommissie is op 14 maart en 25 juni bijeen geweest met de bestuurder. In beide bijeenkomsten zijn prestatie- en ontwikkelingsafspraken gemaakt met de bestuurder. Vanwege het onverwachte besluit van de bestuurder om een andere functie te aanvaarden hebben de gesprekken en afspraken geen vervolg gekregen. Vanaf 2019 wordt de remuneratiecommissie, in verband met het komende vertrek van de heer Bakker, gevormd door mw. Van Montfort en de heer Timmer. Met de nieuwe bestuurder zullen nieuwe afspraken gemaakt worden over de werkwijze van de remuneratiecommissie.

Onderwijs- en onderzoekcommissie

De onderwijs- en onderzoekcommissie is op 19 april 2018 bijeen geweest.

6.4 Naleving branchecode

Zowel de raad van toezicht als het college van bestuur onderschrijven integraal de Branchecode Goed bestuur Hogescholen. De bepalingen hiervan zijn ook in 2018 leidraad geweest voor het handelen. De naleving van de branchecode wordt getoetst aan de hand van tien vragen. Hieronder treft u de beantwoording van de vragen¹ volgorde aan:

- 1 Rapporteert het college van bestuur in het jaarverslag over **de realisatie van haar doelstellingen**? En zijn die ontleend aan haar **missie en visie**?
Ja, dit is beschreven in paragraaf 4.2 van dit bestuursverslag.
- 2 Geeft het college van bestuur in het jaarverslag inzicht in de werking en de belangrijkste resultaten van het **interne risicomanagementsysteem**?
De risicobeheersing en -control van Hogeschool iPabo is gestoeld op het INK-managementmodel en principes van de 'balanced scorecard'. Ten behoeve van de voortgangsbespreking van werkprocessen en gerealiseerde resultaten vindt om de twee weken een vergadering van het MT plaats. In dit overleg rapporteren managers en bestuurlijke staf aan het college van bestuur over de voortgang van werkprocessen en gerealiseerde resultaten. Het college van bestuur heeft hierover gerapporteerd in 2018 aan de raad van toezicht tijdens de reguliere vergaderingen.
Verder is in een separate paragraaf Risico's in het financiële gedeelte -de jaarrekening - bij dit bestuursverslag opgenomen.
- 3 Wordt in het jaarverslag melding gemaakt van besluiten tot het aangaan van **transacties waarbij tegenstrijdige belangen** spelen die van materiële betekenis zijn voor de hogeschool en/of voor de leden van het **college van bestuur**?
Dit is niet van toepassing.
- 4 Wordt er in het jaarverslag melding gemaakt van besluiten tot het aangaan van **transacties waarbij tegenstrijdige belangen** spelen die van materiële betekenis zijn voor de hogeschool en/of voor de leden van de **raad van toezicht**?
Dit is niet van toepassing.
- 5 Meldt de **raad van toezicht** de samenstelling van haar afzonderlijke commissies? b) Meldt de raad van toezicht het aantal vergaderingen daarvan? c) Alsmede de belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn gekomen?
Alle hier genoemde onderwerpen zijn beschreven in paragraaf 1.5.
Het functioneren van het college van bestuur is besproken in de eerste alinea van paragraaf 1.4.
Het functioneren van de raad van toezicht is besproken in paragraaf 1.5 in de alinea net voor samenstelling en nevenfuncties.
- 6 Vermeldt de **raad van toezicht** of zij naar het oordeel van zichzelf **onafhankelijk** is?
De leden van de raad zijn onafhankelijk in de betekenis van de Branchecode Goed Bestuur Hogescholen. Zij hebben geen (deel)belangen bij de hogeschool en kunnen onafhankelijk van elkaar en het college van bestuur opereren. Er zijn in 2017 geen onderwerpen aan de orde geweest waarbij (potentieel) strijdige belangen van leden van de raad van toezicht of het college van bestuur een rol speelden. Naar het oordeel van de raad van toezicht is steeds voldaan aan het onafhankelijkheidsprincipe.
Dit is eveneens vermeld in de derde alinea van paragraaf 1.5.
- 7 Wordt er door het college van bestuur melding gemaakt van activiteiten die **niet publiek bekostigd** worden? b) Zo ja, wordt in het jaarverslag duidelijk gemaakt welke wijze deze activiteiten passen binnen de missie van de hogeschool? c) En of zij bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke opdracht van de instelling?
Ja, dit is van toepassing bij hogeschool iPabo (contractonderwijs zoals zij-instroom en post-HBO). Dit past in de missie van de hogeschool om studenten op te leiden tot pedagogisch met passie voor onderwijs en hart voor elk kind.

¹ De Vereniging Hogescholen spreekt in zijn rapportage over de Branchecode nog van 'jaarverslag'; dit moet 'bestuursverslag' zijn.

- 8 Wordt er door de raad van toezicht in het jaarverslag melding gemaakt van de wijze waarop het college van bestuur **externe belanghebbenden** van de hogeschool betreft bij de ontwikkeling van het beleid en communiceert over de uitvoering daarvan?
Ja, dit is beschreven in paragraaf 1.6 Horizontale dialoog.
Op de website (www.iPabo.nl) is een webpagina gewijd aan Governance. Als basis fungeerde de Branchecode. Alle elementen uit de code maken inmiddels onderdeel uit van de governancestructuur van de hogeschool. Door opname van deze documenten op de website voldoet de hogeschool aan de publicatieverplichtingen die voortvloeien uit de Branchecode.
- 9 Rapporteert de raad van toezicht over de **strategische samenwerking** met andere organisaties?
Ja, dit is beschreven in paragraaf 2.4.
- 10 Wordt er in het jaarverslag melding gemaakt van **afwijkingen van de branchecode**? Zo ja, om welke afwijkingen gaat het?
Ja, dit is van toepassing op de benoemingstermijn van Prof. dr. C. Bakker in de raad van toezicht. Het wordt vermeld in paragraaf 1.5, samenstelling en nevenfuncties.

Ja, de raad van toezicht heeft het overgangsrecht inzake de WNT van toepassing verklaard op de bezoldiging van de voorzitter van het college van bestuur.

7. Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen studenten en personele bezetting

A1 Kengetallen	Realisatie 2017	Realisatie 2018	begroot 2019	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023
Gem. personele bezetting in FTE	81,4	76,2	76,2	72,0	72,0	72,0	72,0
- Bestuur / management	6,1	6,1	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1
- Docerend en onderzoekend personeel (DOP)	48,6	44,4	44,4	39,2	40,1	40,6	41
- Ondersteunend en beheerspersoneel (OBP)	26,7	25,7	24,7	25,7	24,8	24,3	23,9
Aantal inschrijvingen	920	1.011	943	984	1.004	1.016	1.024

In bovenstaande tabel wordt de gemiddelde personele bezetting weergegeven, onderverdeeld in bestuur/ management, docerend en onderzoekend personeel en ten slotte het ondersteunend en beheerspersoneel. We verwachten dat vanaf 2020 de totale gemiddelde FTE-bezetting naar 72 daalt. Daarentegen is de verwachting dat het aantal studenten op termijn boven de 1.000 zal uitkomen. De ratio aantal studenten per docerend en onderzoekend personeel zal volgens verwachting op 1 op 25 uitkomen vanaf 2020.

A2 Meerjarenbegroting

Geconsolideerde meerjarenbegroting balans

(bedragen in € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vaste activa						
Materiële vaste activa	13.455	12.779	12.037	11.293	10.546	9.796
Financiële vaste activa	10	10	10	10	10	0
Totaal vaste activa	13.465	12.789	12.047	11.303	10.556	9.796
Vlottende activa						
Vorderingen	467	593	593	593	593	593
Liquide middelen	5.175	4.836	5.102	5.362	5.771	6.242
Totaal vlottende activa	5.641	5.429	5.695	5.955	6.364	6.835
Totaal activa	19.107	18.218	17.742	17.258	16.920	16.631
Passiva						
Eigen vermogen publiek	9.965	9.782	9.893	9.938	9.975	10.008
Eigen vermogen privaat	460	1.294	1.294	1.294	1.294	1.294
Resultaat boekjaar	651	111	45	37	33	31
Totaal eigen vermogen	11.075	11.187	11.232	11.269	11.302	11.333
Vorzieningen	1.244	939	889	839	789	790
Langlopende schulden	3.700	3.350	2.880	2.410	2.090	1.770
Kortlopende schulden	3.088	2.742	2.141	2.740	2.739	2.738
Totaal passiva	19.107	18.218	17.742	17.258	16.920	16.631

GECONSOLIDEERDE MEERJARENBEGROTING

(bedragen in € 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten						
Rijksbijdragen	7.822	7.764	7.962	8.002	8.042	8.082
Collegegelden	1.689	1.567	1.308	1.327	1.347	1.367
Baten werk i.o.v. derden	1.023	1.449	1.309	1.315	1.322	1.096
Overige baten	400	336	338	339	341	343
Totaal baten	10.934	11.116	10.917	10.983	11.052	10.888
Lasten						
Personeelslasten	7.527	7.600	7.493	7.568	7.643	7.480
Afschrijvingen	926	1.039	1.042	1.044	1.047	1.050
Huisvestingslasten	1.111	918	920	922	925	929
Overige lasten	1.522	1.368	1.341	1.346	1.351	1.354
Totaal lasten	11.086	10.925	10.796	10.880	10.966	10.813
Saldo baten en lasten	-152	191	121	103	86	75
Financiële baten en lasten	-31	-80	-77	-67	-54	-45
Overige baten en lasten	834	0	0	0	0	0
Nettoresultaat	651	111	45	37	33	31

Kerncijfers

	Signaliserings- grens OC&W	2019	2020	2021	2022	2023
Liquiditeitsratio	< 0,50	1,59	1,67	1,75	1,87	2,01
Solvabiliteitsratio	< 0,30	0,63	0,65	0,66	0,68	0,69
Rentabiliteitsratio 1-jarig	< -0,10	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Huisvestingsratio	> 0,15	0,15	0,16	0,16	0,16	0,16

Toelichting meerjarenperspectief:

De rijksbijdrage laat een stijgende lijn zien vanwege een stijging van de studentaantallen. Gelet op de (verwachte) overall groei van de instroom menen wij dat deze stijgende lijn realistisch is. Als gevolg van deze halvering zien we dat de baten uit het collegegeld in 2019 en 2020 dalen en vanaf 2021 weer stabiel zijn. De baten werk in opdracht van derden zijn in 2020 lager als gevolg van minder baten uit subsidies. In 2023 zijn deze baten nog lager gelet op de onzekerheid omtrent het verlengen van de mogelijkheden qua zij-instroom. Voor wat betreft de overige baten verwachten dat de hoogte hiervan zich zal stabiliseren de komende jaren.

De personeelslasten laten gemiddeld over de komende 5 jaren een stabiel beeld zien. Dit geldt tevens voor de afschrijvingen, huisvestingslasten en overige lasten. De financiële baten en lasten dalen in de loop van de komende 5 jaar als gevolg van het aflossen van leningen.

Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het realistisch is dat Hogeschool iPabo de komende 5 jaren een gering positief nettoresultaat zal behalen.

Toelichting meerjarenbalans:

Het verloop van de materiele vaste activa laat een dalende trend zien in de komende 5 jaar. In 2018 is er fors geïnvesteerd in de nieuwe locatie in Alkmaar. Dit is afgerond. De verwachting is dat de vorderingen op een constant niveau blijven, terwijl het saldo liquide middelen naar verwachting zal toenemen.

We verwachten dat het eigen vermogen stabiel zal blijven de komende jaren. In 2018 is er een forse dotatie geweest van de voorzieningen, en de verwachting is dat de voorzieningen per saldo de komende jaren afnemen.

Het saldo van de langlopende leningen zal dalen als gevolg van de verplichte aflossingen, terwijl de kortlopende schulden naar verwachting gelijk zullen blijven.

Toelichting kengetallen:

De stijging van de liquiditeitsratio is het gevolg van de toename van het saldo liquide middelen. Door aflossing op de langlopende schulden zal ook de solvabiliteit in de komende jaren stijgen. De rentabiliteit is stabiel op 0, gezien de verwachte kleine positieve resultaten. Ook de huisvestingsratio is stabiel en ligt een fractie boven de signaleringsgrens van OC&W.

B1 Risk managementsysteem

Algemeen

Met de invoering van lumpsumfinanciering kregen de besturen in het hoger beroepsonderwijs meer beleidsvrijheid. Ook Hogeschool iPabo is zelf verantwoordelijk voor het definiëren, vastleggen en uitvoeren van strategisch en tactisch beleid. Hierdoor worden de volledige financiële risico's (continuïteit) overgeheveld van de overheid naar de besturen. Gezien de toename van de risico's is het noodzakelijk dat Hogeschool iPabo zicht heeft op de risico's die zij loopt en deze op een juiste wijze beheerst. Om dit doel te bereiken zijn de volgende hulpmiddelen ingevoerd:

- Periodieke financiële rapportage per 1 mei, 1 september en 1 januari over de realisatie van de begroting zowel op balans en exploitatieniveau. De rapportage wordt goedgekeurd door het college van bestuur en ter informatie aan de mr en de auditcommissie van de raad van toezicht aangeboden.
- Periodieke rapportage per 1 mei, 1 september en 1 januari over de inhoudelijke voortgang van de innovatieve ontwikkelprojecten. De rapportage wordt goedgekeurd door het college van bestuur en ter informatie aan de auditcommissie van de raad van toezicht aangeboden.
- In de bovenstaande periodieke cyclus vindt tevens de financiële aansluiting plaats op alle in de projectadministratie vastgelegde contractactiviteiten. Resultaatbepaling van lopende projecten vindt plaats op basis van het realisatiepercentage rekening houdend met de relevante informatie over de (begrote) opbrengsten en kosten.

Op basis van de bovenstaande rapportages hebben het college van bestuur en toezichthouders een actueel beeld van de ontwikkeling en de voortgang van het beleidsplan.

Risicomanagement

Voor het monitoren van de risico's is een systeem van risicomanagement ingevoerd. Hieronder volgt de beschrijving van het systeem voor interne beheersing en risicomanagement zoals dat op Hogeschool iPabo in de praktijk wordt gehanteerd.

Het risicoprofiel van Hogeschool iPabo als een kleinschalige mono-sectorale wijkt af van het algemene risicoprofiel van een hbo-instelling. Om de specifieke risico's in kaart te brengen is de maatlat ontwikkeld. Op basis van deze maatlat wordt tegen vaste percentages jaarlijks de kosten budget begroot. Ontwikkeling en afwijkingen tussen kostenbudget en begrote kosten worden gerapporteerd. Afhankelijk van de risico inschatting (on)beheersbaar en/of draagbaar worden hiervoor scenario's ontwikkeld. Het betreft hier voornamelijk een opzet van draaiboeken voor scenario's waarvan de impact groot, maar vooral de gebeurtenis en het moment onzeker zijn.

Op basis van het systeem voor beheersing en risicomanagement wordt door de hogeschool een plan van aanpak opgesteld. Daarmee wordt de volgende leidraad gevolgd:

- situatieschets
- risicoanalyse
- strategiebeheersing significante risico's
- financiële positie masterplan
- organisatiekundige inrichting uitvoering masterplan
- netwerkplanning en beslismomenten

Op basis van de te verwachte situatie werd een situatieschets en risicoanalyse opgesteld. Hieruit kwam de hoge mate van onzekerheid en een lage mate van beheersbaarheid van de financiële risico's, samenhangend met een significant dalende rijksbijdrage, een relatief hoog aandeel van de personeelskosten in de totale kosten en een geringe flexibele schil in het personeelsbestand.

Op basis van strategie en beheersing wordt een evaluatie van begrotingsdoelen opgesteld en voorzien van een financiële paragraaf. Het plan is in eerste instantie gericht op behoud van kwaliteit bij beheersbaarheid van de kosten. Daarnaast is het gericht op verandering van de organisatorische inrichting en aanpassing op de komende bestuurlijke en strategische ontwikkeling. Als gevolg van bijstelling en ontwikkeling blijkt dat in het verslagjaar de hogeschool op koers ligt om de gestelde doelstellingen op een groot aantal onderdelen te behalen.

Systeem van risicomanagement en interne beheersing

De systeemkeuze voor het risicomanagement is toegesneden op de specifieke situatie van Hogeschool iPabo en de omgeving waar zij zich in bevindt. De volgende stappen worden gevolgd;

- risicoanalyse
- bepaling significante risico's
- vaststelling beheersingsmaatregelen
- verankering in de organisatie
- controleren effectieve werking
- rapportage aan bestuur

De verantwoording van het risicomanagement vindt plaats in het jaarverslag.

Ontwerpen van beheersingsmaatregelen

Bij het ontwerpen van beheersingsmaatregelen gaat het college van bestuur na in hoeverre het samenstel van de al bestaande beheersingsmaatregelen toereikend is in het kader van de beheersing van de risico's. De belangrijkste beheersmaatregelen die worden ingevoerd voor het kwaliteitsmodel en planning & control cyclus zijn:

- Verankering in de organisatie;
- Controleren effectieve werking;
- Bestuurlijk toezicht en rapportage.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor het benoemen van knelpunten en financiële risico's binnen de begroting wordt de maatlat gebruikt. Deze maatlat neemt als uitgangspunt een voor een kleine monosectorale hogeschool genormaliseerd uitgavenpatroon, gebaseerd op de volledige opbrengsten. Voor de toerekening van de opbrengsten naar kostenbudgetten is een onderverdeling aangemaakt.

Het college van bestuur kiest voor een risicomijdende positie, waarbij voor zover mogelijk de nadelige effecten van de geïdentificeerde risico's worden gemitigeerd door een stelsel van interne beheersmaatregelen. De belangrijkste risico's worden hierna nader toegelicht.

Rijksbijdrage en Collegegelden (risico 1 tot 5 jaar)

De rijksbijdrage wordt vastgesteld op basis van het aantal ingeschreven studenten en het aantal behaalde graden. Hogeschool iPabo ontvangt geen bekostiging voor studenten met eerder behaald hbo-diploma of meer hbo-studiejaren dan normatief. Het percentage niet bekostigde studenten ontwikkelt zich gestaag, met name bij inschrijvingen voor de deeltijdopleiding bachelor. Het risico van niet bekostigde studenten is niet beheersbaar.

Vanaf 2020 stopt de compensatieregeling voor teruglopende studentaantallen op pabo's. Voor Hogeschool iPabo gold bekostiging tot aan 810 studenten. In de periode 2017-2019 werd hierdoor voor 223 studenten extra bekostiging ontvangen. In het bekostigingsjaar 2020 blijkt dat de terugloop nog niet geheel hersteld is en het risico bestaat op een lagere bekostiging. Vanaf 2021 is de verwachting dat het bekostigde aantal studenten boven de 810 zal stijgen. Dit risico is te reduceren door een hogere instroom van studenten, echter kunnen dit zowel bekostigde als niet bekostigde studenten betreffen.

In de rijksbijdrage 2018 zijn de studievoorschotmiddelen en middelen prestatieafspraken opgenomen. Op basis hiervan werd in de studentgebonden rijksbijdrage een bedrag van plm. € 570 per bekostigde student vergoed. Vanaf 2019 tot en met 2022 is dit van toepassing voor de kwaliteitsafspraken (en bijbehorende middelen).

De verwachting is dat ter bevordering van de instroom van pabo studenten het collegegeld gedifferentieerd wordt naar studiejaar. Daarmee wordt afgestapt van het huidige vastgestelde wettelijke tarief ad € 2.028 naar € 1.000 voor collegejaar 2018-2019. Het lagere tarief geldt uitsluitend voor het 1^e en het 2^e studiejaar van de studenten. De risico's hiervan zullen nog expliciet inzichtelijk gemaakt moeten worden voor onze hogeschool.

In april 2018 is bekend geworden dat voor Amsterdam de toekenning van de voltijd Ad PEM-opleiding is bereikt. Hiermee voorziet Hogeschool iPabo in een regionale behoefte die tot een verdere groei van studentaantallen zal leiden. Daarnaast is in kwartaal 1 van 2018 een convenant gesloten met 13 besturen uit het werkveld waarmee de positie van Hogeschool iPabo verder is versterkt.

Binnen de sector is onlangs een akkoord gesloten waarmee duidelijkheid is gecreëerd met betrekking tot de met de studentaantallen samenhangende verschillende bekostigingsstromen wat de stabiliteit van batenkant verder verhoogd.

Personeelskosten (risico 1 tot 5 jaar)

Het aandeel personeelskosten zoals dat begroot is voor de periode 2018 tot en met 2023 ligt redelijk in lijn met de interne norm van 70%. De personele maatregelen in de afgelopen jaren en het natuurlijk verloop zijn hier in belangrijke mate debet aan. De verwachting is dat het studentenaantal stabiel tot licht stijgend zal zijn. Met die verwachting en die van gelijkblijvende inkomsten wordt jaarlijks een inschatting gemaakt worden van de benodigde personele ontwikkeling en kan er sturend worden opgetreden om tot een optimale afstemming te komen tot de studentaantallen en onderwijsbehoeftes enerzijds en de formatiebezetting anderzijds.

Huisvestingslasten (risico 1 tot 5 jaar)

In de begroting en meerjarenraming is rekening gehouden met de verplaatsing van de leslocatie Alkmaar naar het nieuwe gebouw aan de Rubenslaan. De nieuwe locatie is in eigendom verworven waarmee het risicokarakter ten opzichte van de huidige huurovereenkomst veranderd.

Met de tijdelijke verhuur van de 2^e verdieping van de leslocatie Amsterdam is een einde gekomen aan de tijdelijke leegstand door terugloop van studenten in de afgelopen 5 jaar. De verhuurcontracten van 5 jaar lopen af in 2022. In deze periode kan worden gezien of de stabiele instroom van studenten leidt tot een herziening van de leegstand. De investering huisvesting valt onder een beheersbaar risico.

Investeringen (1 tot 4 jaar): Verbouwing Alkmaar

De investering, de verbouwing en de verhuizing naar de nieuwe huisvesting van de leslocatie Alkmaar zijn in de begroting en meerjarenramingen verwerkt. Het project ligt qua timing en geld op koers. De beoogde investering valt onder een beheersbaar risico.

Lang vreemd vermogen (korter dan 1 jaar)

Op de in 2015 nieuw afgesloten hypothecaire leningen wordt rente in rekening gebracht. Deze rente bestaat uit een opslagpercentage van 1,5% vermeerderd met het 3-maands EURIBOR. Het blijkt dat het EURIBOR als gevolg van de Europese ontwikkelingen negatief is. In de begroting en meerjarenraming is daar geen rekening mee gehouden. Het uitgangspunt voor 3-maands EURIBOR is minimaal nul procent en oplopend.

In 2018 is ten behoeve van de aankoop en verbouwing van de nieuwe leslocatie in Alkmaar een externe financiering aangevraagd en verkregen. Deze financiering bedraagt 50% van de totale investerings- en verbouwingskosten ad. € 4,8 miljoenen en bedraagt derhalve € 2,4 miljoen.

B3 Verslag toezichthoudend orgaan

Het verslag van de raad van toezicht bevindt zich in hoofdstuk 6.

Jaarrekening 2018

8. Geconsolideerde jaarrekening 2018

8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt op 13 juni 2019. Deze is opgesteld in euro's en afgerond op duizendtallen tenzij anders vermeld. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. Voor de enkelvoudige jaarrekening gelden dezelfde grondslagen als voor de geconsolideerde jaarrekening.

Juridische vorm, vestigingsplaats en voornaamste activiteiten

De juridische vorm van de organisatie is een stichting. De juridische namen van de in deze geconsolideerde jaarrekening betrokken stichtingen zijn *Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord-Holland* en *Stichting Nieuwbouw Ipabo, gezamenlijk ook wel Hogeschool iPabo genoemd*. De voornaamste activiteit van de organisatie bestaat uit het bevorderen van hoger onderwijs en het doen van onderzoek.

Hogeschool iPabo is gevestigd in Amsterdam (Jan Tooropstraat 136, 1061 AD) en Alkmaar (Rubenslaan2-6, 1816 MB).

Toegepaste standaarden

De jaarrekening 2018 is opgesteld conform de verslaggevingsvereisten die zijn vastgelegd in de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs die verwijst naar de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (waaronder RJ 660) en het Burgerlijk Wetboek (BW 2, titel 9). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de hogeschool zich diverse oordelen en schattingen. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een positief resultaat wordt slechts genomen voor zover het op balansdatum is gerealiseerd. Een negatief resultaat dat haar oorsprong vindt voor het einde van het verslagjaar, wordt in acht genomen indien het voor het vaststellen van de jaarrekening bekend is geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, leningen en schulden als financiële derivaten verstaan. Alle aan- en verkopen volgens standaard marktconventies van financiële vaste activa worden opgenomen per transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop de organisatie de bindende overeenkomst aangaat. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Hogeschool iPabo is uitsluitend werkzaam in Nederland en heeft geen valutarisico en maakt ook geen gebruik van derivaten.

Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Hogeschool iPabo risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Hogeschool iPabo heeft vorderingen verstrekt aan partijen waarin wordt deelgenomen. Hierbij is geen historie van wanbetaling bekend. Hogeschool iPabo maakt gebruik van de dezelfde bank. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten. Deze worden toegelicht bij de langlopende schulden.

Voorts is er bij iPabo geen sprake van hedge accounting ter afdekking van financiële risico's.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen. Dit gebeurt uitsluitend indien en voor zover er een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen. Ook moet er het stellige voornemen bestaan om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Oordelen, schattingen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de organisatie zich diverse oordelen en schattingen. Onzekerheid omtrent deze schattingen en veronderstellingen kan resulteren in materiële aanpassingen van de geconsolideerde jaarrekening in toekomstige jaren.

Grondslagen voor consolidatie

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop Hogeschool iPabo een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. De enige verbonden partij van Hogeschool iPabo is de 100% deelneming in Stichting Nieuwbouw iPabo.

De onderlinge vorderingen en schulden tussen de in de consolidatie betrokken rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Vanaf de overnamedatum dat er beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend, worden de financiële resultaten van de overgenomen instelling opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De consolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa

Materiële vaste activa

Bij de te onderscheiden categorieën voor materiële vaste activa wordt aangegeven wat de gevolgde afschrijvingsmethode is en welke afschrijvingstermijnen en activeringsgrenzen zijn gehanteerd. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de economische levensduur. De activeringsgrens betreft € 750 voor alle materiële activa.

Gebouwen

De waardering geschiedt op basis van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Er wordt lineair in 30 jaar op afgeschreven.

Aanpassingen in de gebouwen

De in de loop van het jaar geactiveerde aanpassingen in gebouwen worden afgeschreven vanaf de maand volgend op de datum van activeren. De afschrijvingstermijn is lineair in 15 jaar voor inbouw en technische installaties. De investeringen in huurpanden worden lineair afgeschreven in 15 jaar.

Terreinen

De waardering geschiedt op basis van verkrijgingsprijs of afkoopsom voor eeuwigdurende erfpachtcanon. Er wordt niet op afgeschreven.

Inventaris en apparatuur

De waardering vindt plaats op basis van verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden naar tijdsgelang vanaf de maand van ingebruikname van het actief berekend over de aanschaffingswaarden onder aftrek van doelsubsidies.

De inventaris wordt in 10 jaar afgeschreven, terwijl de afschrijvingstermijn voor de overige apparatuur 5 jaar is en hardware en software in respectievelijk 4 en 3 jaar wordt afgeschreven.

Kosten groot onderhoud

Kosten van groot onderhoud voor de locaties in Amsterdam en Alkmaar worden verwerkt middels de voorziening groot onderhoud. De overige (kleine) onderhoudskosten komen direct ten laste van de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

De eerste waardering van de financiële vaste activa is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. De vervolgwaaardering geschiedt op basis van de geamortiseerde kostprijs.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op basis van de reële waarde onder aftrek van een (eventuele) voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Onder de vlottende activa zijn de vorderingen opgenomen waarvan de looptijd in de regel niet langer dan een jaar bedraagt.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

Algemene Reserve

De algemene reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten en staat ter vrije beschikking van het college van bestuur.

Bestemmingsreserves

In de bestemmingsreserves worden bedragen opgenomen waaraan een specifieke bestemming door het college van bestuur is gegeven.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd als het effect van de tijds waarde materieel is.

Jubileumvoorziening

De werkgever kent de werknemer, volgens de cao-voorwaarden, bij het bereiken van een 25-jarig, een 40-jarig en een 50-jarig ambtsjubileum een gratificatie toe ter grootte van respectievelijk 50%, 100% en 100% van zijn inkomen per maand. De rechten die elke werknemer opbouwt ten aanzien van deze uitkeringen zijn opgenomen in een voorziening. Het schattingselement bij de berekening van deze voorziening is de kans dat het jubileum behaald zal worden, gelet op de sterftekans en de vertrek kans van werknemers. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde. De disconteringsvoet ultimo verslagjaar bedraagt 2% (ultimo 2017: 1%).

BW/WW-verplichtingen

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de wettelijke WW-regeling en de bovenwettelijke aanspraken van (ex)medewerkers na ontslag. Hogeschool iPabo is eigen risicodragers voor de Werkloosheidswet (WW) en de Bovenwettelijke Werkloosheidsregeling Hoger Beroepsonderwijs (BWRHBO).

Deze voorziening wordt, op basis van het voorzichtigheidsbeginsel voor leeftijd en opleiding, ingeschat ter dekking van de ingeschatte kosten van (boven)wettelijke werkloosheidsuitkeringen en de pensioenpremie voor ex-medewerkers voor zolang deze medewerkers recht hebben op de uitkering.

Duurzame inzetbaarheid

Vanuit de cao hbo wordt met ingang van 1 augustus 2015 de mogelijkheid aan medewerkers geboden om een spaartegoed op te bouwen dat eerst later tot opname van (doorbetaald) verlof zal leiden, indien zij voldoen aan de hiervoor geldende voorwaarden. Het verlof over de jaren 2015 tot en met 2019 bedraagt 40 uur bij een volledig dienstverband per jaar. Het maximale op te bouwen tegoed bedraagt 200 uur. De resterende DI-uren per balansdatum zijn opgenomen onder deze voorziening, gewaardeerd tegen het uurloon van de desbetreffende medewerker.

Werkijdvermindering senioren

Op grond van de cao hbo kunnen medewerkers met ingang van 1 augustus 2015, indien zij voldoen aan de hiervoor geldende voorwaarden, gebruik maken van het recht op een werkdijdvermindering van maximaal 20%. De medewerker betaalt een eigen bijdrage welke varieert op basis van de leeftijd van de medewerker en de salarisschaal.

De voorziening heeft betrekking op de werkdijdvermindering met gedeeltelijk behoud van salaris (hierna: het werkgeversaandeel) als zijnde een verplichting, omdat hier tegenover geen prestatie meer in de vorm van arbeid geleverd zal worden door de desbetreffende medewerker. Ten aanzien van de werkdijdvermindering senioren wordt het werkgeversaandeel in de kosten als gevolg van de werkdijdvermindering, voor medewerkers die reeds van de regeling gebruik maken, per verslagjaar voorzien voor de duur van de regeling. Naast de actieve deelnemers wordt tevens ultimo boekjaar een betrouwbare schatting opgesteld van de instroom gedurende de komende 5 boekjaren.

Overige personele voorzieningen

Een voorziening is gevormd voor verplichtingen die de instelling heeft die voortvloeien in het kader van uitkeringen met betrekking tot schriftelijk overeengekomen non-activiteitsregelingen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening heeft betrekking op duurzame activa waaraan periodiek groot onderhoud wordt verricht en heeft betrekking op de locaties in Amsterdam en Alkmaar. De omvang van de voorziening is voor Amsterdam gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan 2017-2026 waarin jaarlijks stelselmatig wordt gedoteerd. Voor Alkmaar is er een meerjaren onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2018 - 2028. De kosten van het groot onderhoud worden ten laste van deze voorziening gebracht.

In 2018 heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden voor specifieke elementen uit het meerjaren onderhoudsplan van Amsterdam. Op basis van nieuwe inzichten en offertes heeft er een additionele dotatie plaatsgevonden gedurende het verslagjaar.

Gelet op de ontwikkelingen rondom de verslaggeving omtrent de voorziening groot onderhoud zal er in 2019 een nieuw meerjaren onderhoudsplan worden opgesteld voor zowel Amsterdam als Alkmaar, waarin ook de inflatie verwerkt zal worden alsmede een disconteringsvoet. In 2019 zullen beide meerjaren onderhoudsplannen volgens de "componentenbenadering" verwerkt worden in de jaarrekening.

Langlopende schulden

Schulden met een looptijd langer dan een jaar worden aangeduid als langlopend en bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Positieve resultaten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Negatieve resultaten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de exploitatierekening. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Geormerkte subsidies worden toegerekend aan het jaar waarin de hieraan gerelateerde kosten zijn verantwoord; nog niet bestede gelden worden als vooruit ontvangen subsidie op de balans opgenomen.

Personele lasten/personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling.

ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs.

Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% mag echter geen indexatie plaatsvinden. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn.

Premies dienen binnen 1 maand nadat deze verschuldigd worden, te zijn betaald. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De actuele dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2018 is 97,0% (104,4% ultimo 2017).

Met ingang van 2015 is de zogenaamde beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd. Dit is de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden. Doordat het een gemiddelde betreft, is deze beleidsdekkingsgraad minder aan schommelingen onderhevig.

De beleidsdekkingsgraad bedroeg op 31 december 2018 103,8% (91,7% eind 2017). Op basis van de dekkingsgraad ultimo 2017 is begin 2018 opnieuw een herstelplan opgesteld. Dit herstelplan is gecontroleerd en goedgekeurd door de DNB. De hersteltermijn is met ingang van het herstelplan 2018 vastgesteld op 10 jaar, gerekend vanaf eind 2017. Ook op basis van het nieuwe herstelplan blijkt dat ABP op tijd herstelt naar het vereiste dekkingsgraadniveau.

Daarom zijn in 2018 evenmin aanvullende maatregelen nodig geweest. Het resultaat is dat de pensioenen niet verlaagd hoeven worden; dit is medio 2018 gecommuniceerd naar deelnemers. Het ABP heeft 22 november 2018 de invoering van een opslag van 2,0% (van 22,9% naar 24,9%) op de pensioenpremie bekendgemaakt. ABP heeft deze opslag per 1 januari 2019 doorgevoerd.

Renteopbrengsten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Rentelasten

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. (Dis)agio en aflossingspremies worden als rentelast aan de opeenvolgende verslagperioden toegerekend, zodanig dat tezamen met de over de lening verschuldigde rentevergoeding de effectieve rente in de staat van baten en lasten wordt verwerkt en in de balans de amortisatiewaarde van de schuld. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd zijn.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en betaalde interest onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

8.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2018

Geconsolideerde balans per 31 december 2018 van de Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord-Holland en de Stichting Nieuwbouw iPabo.

(na resultaatbestemming, in € 1.000)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	13.455	10.890
1.3 Financiële vaste activa	<u>10</u>	<u>10</u>
	<u>13.465</u>	<u>10.901</u>
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	467	490
1.7 Liquide middelen	<u>5.175</u>	<u>5.237</u>
	<u>5.641</u>	<u>5.727</u>
	<u>19.107</u>	<u>16.628</u>
2.1 Eigen vermogen		
	11.075	10.424
2.2 Voorzieningen		
	1.244	704
2.3 Langlopende schulden		
	3.700	1.800
2.4 Kortlopende schulden		
	<u>3.088</u>	<u>3.699</u>
	<u>19.107</u>	<u>16.628</u>

8.3 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018

Geconsolideerde staat van baten en lasten per 31 december 2018 van de Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord-Holland en de Stichting Nieuwbouw iPabo.

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Baten			
Rijksbijdragen	7.822	7.419	7.278
Collegegelden	1.689	1.636	1.598
Baten werk i.o.v. derden	1.023	857	1.291
Overige baten	<u>400</u>	<u>287</u>	<u>255</u>
Totaal baten	<u>10.934</u>	<u>10.199</u>	<u>10.422</u>
Lasten			
Personeelslasten	7.527	7.016	7.896
Afschrijvingen	926	965	974
Huisvestingslasten	1.111	966	966
Overige lasten	<u>1.522</u>	<u>1.414</u>	<u>1.333</u>
Totaal lasten	<u>11.086</u>	<u>10.360</u>	<u>11.169</u>
Saldo baten en lasten	<u>-152</u>	<u>-161</u>	<u>-747</u>
Financiële baten en lasten	<u>-31</u>	<u>-89</u>	<u>-35</u>
Nettoresultaat	<u>-183</u>	<u>-250</u>	<u>-782</u>
Overige baten en lasten	<u>834</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Nettoresultaat na overige baten en lasten	<u>651</u>	<u>-250</u>	<u>-782</u>

8.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018

Geconsolideerde staat van baten en lasten per 31 december 2018 van de Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord-Holland en de Stichting Nieuwbouw iPabo.

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettoresultaat	651	-782
Aanpassingen voor		
Afschrijvingen	926	974
Mutaties voorzieningen	540	230
Subtotaal	1.461	1.204
Verandering in vlottende middelen		
Vorderingen	23	-203
Kortlopende schulden	-612	-613
Subtotaal	-588	-816
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen interest	0	-5
Betaalde interest	31	41
Subtotaal	31	35
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.560	-359
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Ontvangen interest	0	5
Investerings materiële vaste activa	-3.491	-2.422
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.491	-2.417
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	2.400	0
Betaalde interest	-31	-41
Aflossing langlopende schulden	-500	-350
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	1.869	-391
Mutatie liquide middelen	-63	-3.167
Beginstand liquide middelen	5.237	8.404
Mutatie liquide middelen	-63	-3.167
Eindstand liquide middelen	5.175	5.237

8.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële activa is als volgt:
(bedragen in € 1.000)

	Gebouwen en terreinen	Verbouwingen	Inventaris en apparatuur	MVA in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2018					
Aanschafprijs	14.664	0	5.807	2.220	22.691
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-6.481	0	-5.320	0	-11.800
Boekwaarde	8.183	0	487	2.220	10.890
Mutaties in de boekwaarden					
Correctie voorgaande jaren verkrijgingsprijs					
Investeringen Rubenslaan	2.299	0	103	936	3.339
Reclass activa in gebruik		3.156		-3.156	0
Overige investeringen			153		153
Desinvesteringen					
Correctie voorgaande jaren afschrijvingen					
Afschrijvingen	-699	-70	-157	0	-926
Afschrijving desinvesteringen					
Saldo	1.600	3.086	99	-2.220	2.565
Stand per 31 december 2018					
Aanschafprijs	16.963	3.156	6.063	0	26.182
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-7.180	-70	-5.477	0	-12.727
Boekwaarde	9.783	3.086	586	0	13.455

Toelichting:

In 2018 is de verbouwing van de nieuwe locatie in Alkmaar afgerond. De gehele investering van het pand en de verbouwing samen bedroegen K€ 5.558. Hiervan heeft K€ 2.299 betrekking op gebouwen en terreinen, € 3.156 op verbouwingen en K€ 103 op inventaris en apparatuur. Van dit bedrag was er reeds K€ 2.220 geïnvesteerd in 2017 (MVA in uitvoering). Per 1 september 2018 is de locatie in gebruik genomen en per dezelfde datum is begonnen met het afschrijven van de genoemde investering. Tevens is er voor K€ 153 geïnvesteerd in hardware en inventaris.

Gebouw:	Peildatum	WOZ waarde
Jan Tooropstraat 136 te Amsterdam	1-1-2018	€ 7.623.000
Rubenslaan 2-6 te Alkmaar	1-1-2018	€ 1.731.000

Gebouw:	Peildatum	Verzekerd bedrag
Jan Tooropstraat 136 te Amsterdam	31-12-2018	€ 18.500.000
Rubenslaan 2-6 te Alkmaar	31-12-2018	€ 5.700.000

Uit een taxatie van de gebouwen Amsterdam ultimo 2016 blijkt dat de herbouwwaarde (exclusief grond) totaal € 18,5 miljoen bedraagt. Gelet op de WOZ-waarde per 1-1-2019 is er geen impairment doorgevoerd.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:
(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	10	10
Mutaties:		
Investerings	0	0
Desinvesterings	0	0
Afgeloste lenings	0	0
Stand per 31 december	<u>10</u>	<u>10</u>

Toelichting:

De vordering betreft een procentueel aandeel van 0,2902% in een borgstelling voor een andere hogeschool. Het ministerie van OCW staat garant voor het ingelegde bedrag. Aflossing door de hogeschool geschiedt bij voorrang en over het uitstaande bedrag vindt geen rentevergoeding plaats. Uiterlijk in 2022 is de volledige vordering afgelost.

VORDERINGEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
1.5.1 Debiteuren	63	159
1.5.5 Studenten m.b.t. collegegelden	6	1
1.5.6 Deelnemers/cursisten	151	139
1.5.7 Overige vorderings	155	142
1.5.7c Nog te ontvangen belastingen	35	0
1.5.8 Overlopende activa	78	53
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	<u>-20</u>	<u>-4</u>
	<u>467</u>	<u>490</u>

Toelichting:

Het totale saldo vorderings ultimo 2018 is K€ 23 lager dan ultimo 2017. De post debiteuren is K€ 96 lager, omdat per eind 2017 vorderings open stonden betreffende het aandeel van huurders inzake verbouwingswerkzaamheden (K€ 60). Dit bedrag is in het begin van het jaar 2018 ontvangen. Door een strakker debiteurenbeleid is het debiteurensaldo betreffende de openstaande collegegelden fors gedaald (K€ 5), maar de vorderings aan deelnemers en cursisten zijn licht gestegen (K€ 12). Per balansdatum hadden we een vordering op de belastingdienst betreffende te veel betaalde overdrachtsbelasting (K€ 35). De overlopende activa betreft de vooruitbetaalde facturen, dit saldo stijgt met K€ 25. Voorzichtigheidshalve is er per balansdatum een voorziening opgenomen van K€ 20 voor overige debiteuren, niet zijnde studenten.

LIQUIDE MIDDELEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	5.175	5.238
	<u>5.175</u>	<u>5.238</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking. Het saldo is ultimo 2018 vrijwel gelijk aan ultimo 2017 (verschil van K€ 63).

EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:
(bedragen in € 1.000)

	Stand per 1 januari 2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2018
2.1.1 Algemene reserve (publiek)				
Algemene reserve	2.801	-183		2.618
	2.801	-183	0	2.618
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Algemeen risico reserve	2.000			2.000
Onderwijs reserve	2.764			2.764
Personeel reserve	1.000			1.000
Huisvesting reserve	1.400			1.400
	7.164	0	0	7.164
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)				
Algemene reserve	460	834		1.294
	460	834	0	1.294
	10.424	651	0	11.075

In de bovenstaande presentatie van het eigen vermogen is het resultaat over het verslagjaar verwerkt op basis van het besluit van de auditcommissie op 13 juni 2019. Dit bestemmingsvoorstel zal ongewijzigd worden overgenomen door de raad van toezicht tijdens de vergadering op 20 juni 2019.

Eigen vermogen

Bestemmingsvoorstel exploitatiesaldo

In de vergadering van de raad van toezicht van Hogeschool iPabo op 20 juni 2019 wordt de bestemming van het exploitatieresultaat kalenderjaar 2018 vastgesteld. Het college van bestuur heeft in deze vergadering de raad van toezicht voorgesteld om te besluiten het exploitatieresultaat, gelet het specifieke risicoprofiel van een kleine mono-sectorale hogeschool, conform de bovenstaande opgave te verwerken.

Bestemmingsreserve publiek

Met ingang van het boekjaar 2008 wordt het publieke en private deel van het vermogen gescheiden. Op basis van de omschrijving RJ 660 kan worden geconcludeerd dat bijdragen die ontvangen zijn vanuit de rijksbegroting publieke middelen zijn. Alle overige ontvangsten kunnen als privaat worden beschouwd.

Algemene risico reserve

Deze reserve wordt gevormd voor het opvangen van risico's. Het gaat hier in belangrijke mate om risico's die die niet (gemakkelijk) te verzekeren zijn.

Onderwijsreserve

Deze reserve wordt gevormd voor de ontwikkeling in het curriculum voor de opleiding leraar basisonderwijs en de Ad Pedagogisch Educatief Medewerker.

Personeelsreserve

Deze reserve wordt gevormd voor ontwikkeling in het personeelsbeleid als gevolg van ontwikkeling in het curriculum van de opleiding leraar basisonderwijs.

Huisvestingsreserve

Met het oog op de ontwikkeling rond de huisvesting van de huidige leslocatie in Alkmaar is deze reserve gedeeltelijk aangewezen voor de samenhangende kosten.

Bestemmingsreserve privaat

Met ingang van het boekjaar 2008 wordt het private deel van het vermogen gescheiden. Op basis van de omschrijving RJ 660 kan worden geconcludeerd dat ontvangen bijdragen die ontvangen zijn vanuit de rijksbegroting publieke middelen zijn. Alle overige ontvangsten kunnen als privaat worden beschouwd. Over het private vermogen mag door de instelling vrijelijk binnen de statutaire bepalingen worden beschikt.

VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:
(bedragen in € 1.000)

	2.2.1 Voorziening jubilea	2.2.1 Voorziening werktijd- verkorting	2.2.1 Voorziening WW/BW verplichting	2.2.1 Voorziening duurzame inzetbaarheid	2.2.1 Voorziening overige personele kosten	2.2.1 Totaal personeels- voorzieningen	
Stand per 1 januari	181	300	76	51	0	608	
Dotaties	7	0	435	16	154	612	
Onttrekkingen	-21	-24	-94	0	0	-139	
Vrijval	0	-49	0	0	0	-49	
Mutatie schattingswijziging	-22	0	0	0	0	-22	
Stand per 31 december	145	227	417	67	154	1.010	
Kortlopend deel (< 1 jaar)	6	36	93	0	88	223	
Langlopend deel (> 1 jaar)	139	191	324	67	66	787	
	2.2.3 Voorziening groot onderhoud Amsterdam	2.2.3 Voorziening groot onderhoud Alkmaar					2.2.3 Totaal overige voorzieningen
Stand per 1 januari	97	0					97
Dotaties	103	39					142
Onttrekkingen	-45	0					-45
Vrijval	0	0					0
Mutatie schattingswijziging	40	0					40
Stand per 31 december	195	39					234
Kortlopend deel (< 1 jaar)	45	30					75
Langlopend deel (> 1 jaar)	150	9					159

Het totale verloop van de voorziening gedurende 2018 is als volgt:

	Personeels- voorzieningen	Overige voorzieningen	Totaal voorzieningen
Stand per 1 januari 2018	608	97	704
Mutaties:			
Dotaties	612	142	754
Onttrekkingen	-139	-45	-184
Vrijval	-49	0	-49
Mutatie schattingswijziging	-22	40	18
Stand per 31 december 2018	1.010	234	1.244

Toelichting:

Voorziening jubileum

De werkgever kent de werknemer, volgens de cao-voorwaarden, bij het bereiken van een 25-jarig, een 40-jarig en een 50-jarig ambtsjubileum een gratificatie toe ter grootte van respectievelijk 50%, 100% en 100% van zijn inkomen per maand. In 2018 zijn er 8 gratificaties uitbetaald aan medewerkers vanwege het vieren van een dergelijk ambtsjubileum. Op basis van de het aantal jaar in dienst, de vertrekkans en de sterftkans heeft er een dotatie aan deze voorziening plaatsgevonden van K€ 7. Daarnaast heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden op basis van aanpassing van de rekenrente en salarisverhogingen.

Voorziening werktijdverkorting

In 2018 zijn er geen medewerkers die hebben aangegeven gebruik te willen maken van werktijdverkorting. Er is reeds een schatting opgenomen voor wat betreft de verwachte instroom van deelnemers voor de komende 5 jaar. In 2018 zijn er naast de onttrekkingen qua gebruik van deze regeling ook een vrijval plaatsgevonden van een medewerker uit dienst.

Voorziening WW/BW

In 2018 is er één ex-medewerker toegevoegd aan deze voorziening. De dotatie heeft met name betrekking op een nieuwe inschatting van de (boven)wettelijke werkloosheidsuitkeringen aan ex-medewerkers.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op basis van de gespaarde uren voor duurzame inzetbaarheid per balansdatum, en voor zover deze aan de cao-voorwaarden voldoen, heeft er een dotatie plaatsgevonden aan deze voorziening.

Voorziening overige personeelskosten

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen die de instelling heeft die voortvloeien in het kader van uitkeringen met betrekking tot schriftelijk overeengekomen non-activiteitsregelingen.

Voorziening groot onderhoud Amsterdam

Op basis van het meerjaren onderhoudsplan heeft er een dotatie plaatsgevonden. Tevens heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden in 2018 voor elementen welke opgenomen zijn in het meerjaren onderhoudsplan, aangezien de daadwerkelijke kosten hiervan hoger uitvallen dan hetgeen opgenomen in het plan.

Voorziening groot onderhoud Alkmaar

Er is voor Alkmaar een meerjarenonderhoudsplan opgesteld en op basis hiervan heeft er een dotatie plaatsgevonden.

LANGLOPENDE SCHULDEN

(bedragen in € 1.000)

	Stand per 1 januari 2018	Aangegane leningen	Aflossing	Kortlopend	Stand per 31 december 2018
2.3.3 Kredietinstellingen					
ING Bank Euroflex	600			-150	450
ING Bank Euribor Optimaal	1.200			-200	1.000
ING Bank Euribor Optimaal		2.400	-30	-120	2.250
	1.800	2.400	-30	-470	3.700

Toelichting:

Op 2 juni 2015 werd een hypothecaire inschrijving gevestigd op het pand en terrein Jan Tooropstraat 136 te Amsterdam van K€ 3.000. De looptijd vanaf 1 april 2015 bedraagt 120 maanden. De overeengekomen aflossingstermijn bedraagt K€ 37,5 per kwartaal.

De rentevergoeding bestond gedurende de periode van 1-10-2017 tot 1-10-2018 uit een opslag van 1,42% per jaar plus het 3-maands EURIBOR-tarief. Vanaf 1-10-2018 bedraagt de opslag 1,11% per jaar plus het 3-maands EURIBOR-tarief.

Tegelijkertijd met de EUROFLEX-lening werd de kredietfaciliteit uitgebreid met € 2,0 miljoen ten behoeve van de financiering van de nieuwbouw Amsterdam. Voor dit uitstaande krediet werd in 2015 een Compte joint- en mede aansprakelijkheidsovereenkomst afgegeven door de Stichting iPabo en de Stichting Nieuwbouw iPabo. Tevens werd op de bedrijfspanden een hypothecaire zekerheid gevestigd. De looptijd is eveneens 120 maanden. De financiering geschiedt tegen een opslag van 1,52% plus het 3-maands EURIBOR-tarief. De afgesproken aflossing per kwartaal bedraagt K€ 50.

Per 1 juli 2018 is een nieuwe lening afgesloten van K€ 2.400. Ook deze lening is afgesloten voor 120 maanden. De afgesproken aflossing bedraagt K€ 30 per kwartaal. De rentevergoeding bedraagt het 3-maands EURIBOR-tarief met een opslag van 0,9%.

Het kortlopende deel (niet langer dan een jaar) van de langlopende leningen (K€ 470) wordt onder de kortlopende schulden verantwoord.

KORTLOPENDE SCHULDEN

(bedragen in € 1.000)

	31-12-2018	31-12-2017
2.4.1 Kredietinstellingen	470	350
2.4.3 Crediteuren	329	401
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen:		
2.4.7.1 Loonheffing	314	344
2.4.7.3 Premies sociale verzekering	10	11
2.4.7.4 Overige belastingen	<u>24</u>	<u>-3</u>
	348	352
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen	67	70
2.4.9 Overige kortlopende schulden:		
2.4.9.1 Nog te ontvangen afrekeningen	153	147
2.4.9.2 KPA leningen < 1 jaar	<u>0</u>	<u>834</u>
	153	981
2.4.10 Overlopende passiva:		
2.4.10.1 Vooruit ontvangen collegegelden	695	773
2.4.10.5 Vakantie- en eindejaarsuitkering	252	217
2.4.10.6 Accountants- en administratiekosten	11	39
2.4.10.7 Vooruitgefactureerd inzake projecten	376	348
2.4.10.8 Vooruitgefactureerde overige baten	277	71
2.4.10.9 Overige	<u>109</u>	<u>97</u>
	1.721	1.545
	<u>3.088</u>	<u>3.699</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden daalden ultimo 2018 met K€ 611. De genoemde K€ 470 bij kredietinstellingen betreft het kortlopende deel van het lang vreemd vermogen. Dit saldo is K€ 120 hoger vanwege het aantrekken van een nieuwe lening en daarmee een stijgende aflossingsverplichting. Het saldo crediteuren is lager (K€ 72), vanwege het afboeken van een oude schuld. De te betalen loonheffing is K€ 30 lager, vanwege een lagere FTE-bezetting in 2018. De overige belastingen betreft de verrekening van de btw. Het saldo bij de nog te ontvangen afrekeningen betreft diverse bedragen die we verschuldigd zijn in het kader van het convenant primair onderwijs en inzake de overeenkomst met de Vrije Universiteit betreffende de bekostiging van de Universitaire Pabo. De lening van de Katholieke Steunstichting (KPA) is in 2018 omgezet in een gift (K€ 834). Het saldo vooruit ontvangen collegegeld is K€ 78 lager, omdat het collegegeld voor de 1^e jaarsstudenten is gehalveerd. De te betalen accountantskosten zijn K€ 28 lager, omdat er voor de controlewerkzaamheden van de jaarrekening in 2018 een hoger voorschot is betaald in vergelijking met 2017. Het saldo vakantie- en eindejaarsuitkering is K€ 35 hoger, omdat er per ultimo 2018 hier een schuld is opgenomen voor de reservering van vakantiedagen, terwijl voor deze post per ultimo 2017 geen reservering was opgenomen. De vooruitgefactureerde overige baten betreffen de vooruitgefactureerde bedragen voor verhuur en zij-instroom. Omdat de inschrijvingen voor de zij-instroom in 2018 flink hoger zijn dan in 2017 (respectievelijk 70 en 7), is als gevolg hiervan het saldo vooruitgefactureerde overige baten hoger (K€ 206). Bij overige worden de facturen verantwoord welke gefactureerd zijn in 2019, maar betrekking hebben op 2018.

Model G Verantwoording subsidies

Model G1 subsidie is in dit verslagjaar niet van toepassing

Model G2 subsidie is in dit verslagjaar niet van toepassing

8.6 Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Leaseverplichtingen

In 2017 werd de printomgeving van multifunctionals aanbesteed. Uit deze meervoudige onderhandse aanbesteding werd Konica Minolta gekozen. Met Konica Minolta werd voor een periode van 60 maanden een overeenkomst afgesloten ad K€ 20,0 exclusief btw per jaar voor de betreffende printers.

In juli 2018 werd er een leasecontract afgesloten met Selecta Netherlands B.V. voor koffieautomaten. De looptijd van deze overeenkomst bedraagt 60 maanden. De jaarlijkse kosten bedragen K€ 2,6 exclusief btw per jaar.

Huurcontract locatie Alkmaar

De huurovereenkomst voor de voormalige locatie te Alkmaar (Gabriel Metsulaan) is beëindigd. Per 15 augustus 2018 is de nieuwe locatie aan de Rubenslaan 2-6 in Alkmaar in gebruik genomen door Hogeschool iPabo. De huurverplichting is in de jaarrekening op geconsolideerd niveau komen te vervallen, aangezien het pand aan de Rubenslaan 2-6 door Stichting Nieuwbouw Ipabo verhuurd is aan de hogeschool. Deze verplichting is wel opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening.

8.7 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

(bedragen in € 1.000)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code act. *)	Eigen vermogen 31-12-2018	Resultaat 2018	art. 2 :403 BW	Consolidatie ja / nee
St. Nieuwbouw iPabo	Stichting	Amsterdam	3	K€ 4.052	K€ 179	Nee	100%

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code act. *)
Vereniging Entreetoets	Vereniging	Amsterdam	4
Coöperatief Magistrum	Coöperatie	Eindhoven	4
Radiant	Coöperatie	Zwolle	4

*) 1) contractonderwijs, 2) contractonderzoek, 3) onroerende zaken, 4) overige.

iPabo heeft geen schulden of vorderingen aan verbonden partijen.

8.8 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2018

RIJKSBIJDRAGE

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	7.822	7.419	7.060
3.1.2 Overige subsidies OCW	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>217</u>
Totaal	<u>7.822</u>	<u>7.419</u>	<u>7.277</u>

Toelichting:

De ontvangen normatieve rijksbijdrage sluit aan bij de rijksbijdragenbrief van het ministerie OCW. Deze bijdrage is in 2018 K€ 403 hoger dan begroot, vanwege compensatie voor de gestegen salarissen als gevolg van de cao-indexatie en voor compensatie voor de halvering van het collegegeld van de eerstejaarsstudenten.

Het verschil met 2017 (K€ 545) komt eveneens door de genoemde compensatie, maar ook door een hoger aantal bekostigde graden (2018: 182, 2017: 134). Daarnaast was er in 2018 geen bate meer uit Ontwerp en Ontwikkeling, terwijl dit in 2017 nog K€ 217 bedroeg.

COLLEGE GELDEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
3.3.1 Voltijd	1.520	1.389	1.296
3.3.2 Deeltijd	224	336	378
3.3.3 Restitutie	<u>-54</u>	<u>-89</u>	<u>-75</u>
Totaal	<u>1.689</u>	<u>1.636</u>	<u>1.599</u>

Toelichting:

Het aantal ingeschreven studenten is per september 2018 39 meer dan begroot (werkelijk 945 versus begroot 906). Hoewel het collegegeld van de eerstejaars studenten per september 2018 is gehalveerd, resulteert dit op totaalniveau tot K€ 53 hogere baten dan hetgeen begroot.

Het collegegeld is in 2018 K€ 90 hoger dan in 2017, vanwege een stijging in de studentaantallen (in 2018 945, in 2017 920).

BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
3.4.1 Contractonderwijs	125	98	186
3.4.1.a Subsidie uit ZonMW	5	0	0
3.4.2 Overige baten werk in opdracht van derden	893	759	994
3.4.3 Overig	<u> </u>	<u> </u>	<u>112</u>
Totaal	<u>1.023</u>	<u>857</u>	<u>1.292</u>

Toelichting:

De werkelijke baten zijn K€ 166 hoger dan begroot, vanwege:

- Hogere baten uit zij-instroom (K€ 153), omdat 40 mensen meer dan begroot was zich hebben ingeschreven (23 verwacht, 63 werkelijk);
- Lagere baten uit post-hbo-opleidingen, vanwege het niet doorgaan van diverse opleidingen in september 2018, gelet op de geringe inschrijvingen (K€ 100);
- Hogere baten voor het kenniscentrum (K€ 37);
- Hogere baten betreffende de managementopleidingen (K€ 43);
- Hogere baten voor de bacheloropleidingen (K€ 33).

De baten zijn K€ 269 lager dan in 2017, vanwege:

- Lagere baten uit post-hbo-opleidingen, vanwege het niet doorgaan van diverse opleidingen in september 2018, gelet op de geringe inschrijvingen (K€ 177);
- Lagere baten, vanwege het stoppen van de subsidie uit het project "versterking samenwerking" (K€ 206);
- Lagere baten, vanwege geen baten uit overige baten (K€ 112);
- Hogere baten uit zij-instroom, in 2018 waren er 70 inschrijvingen ten opzichte van 7 in 2017 (K€ 233).

OVERIGE BATEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	307	263	164
3.5.2 Detachering personeel	87	24	69
3.5.3 Overige	<u>6</u>	<u>0</u>	<u>22</u>
Totaal	<u>400</u>	<u>287</u>	<u>255</u>

Toelichting:

De overige baten zijn K€ 113 hoger dan begroot. Dit komt door hogere baten uit verhuur (K€ 44), omdat er meer bijkomende leveringen en diensten door de huurders zijn afgenomen dan verwacht en door hogere baten uit detachering (K€ 63), vanwege de detachering van een medewerker waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

De overige baten zijn in 2018 K€ 145 hoger dan in 2017. De reden hiervoor is dat de meeste verhuurcontracten in het najaar van 2017 zijn ingegaan en er derhalve in 2018 meer baten zijn behaald dan in 2017.

PERSONEELSLASTEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	4.843	4.751	5.252
4.1.1.2 Sociale lasten	638	634	676
4.1.1.3 Pensioenpremies	<u>713</u>	<u>668</u>	<u>757</u>
4.1.1 Lonen en salarissen	6.193	6.053	6.685
4.1.2.a Dotatie personele voorzieningen	612	155	331
4.1.2.b Onttrekking personele voorzieningen	-139		
4.1.2.c Personeel niet in loondienst	483	504	620
4.1.2.d Overige	<u>390</u>	<u>304</u>	<u>312</u>
4.1.2 Overige personele lasten	1.346	963	1.263
4.1.3 Uitkeringen	-12	0	-52
Totaal	<u>7.527</u>	<u>7.016</u>	<u>7.896</u>

Toelichting:

De personeelslasten zijn K€ 511 hoger dan begroot. De lasten voor lonen en salarissen zijn K€ 140 hoger als gevolg van hogere pensioenpremies. De totale dotatie aan de voorziening is K€ 371 hoger.

De lasten van het personeel niet in loondienst zijn gedaald. De reden hiervoor is dat we de kosten, die niet betrekking hebben op de externe loonkosten, gereclassificeerd hebben naar de huisvestingskosten en naar de overige lasten, gelijk aan de wijze waarop de begroting 2019 is opgesteld. Dit resulteert in een verschuiving van K€ 438, zie onderstaand, welke reeds verwerkt is in deze jaarrekening 2018:

- Advies huisvesting K€ 38 (huisvestingslasten);
- Bewakingslasten K€ 59 (huisvestingslasten);
- Kosten convenant primair onderwijs K€ 95 (overige lasten);
- Kosten universitaire Pabo K€183 (overige lasten);
- Advies ICT K€ 63 (overige lasten).

De lasten van het personeel niet in loondienst (K€ 483) bestaan voornamelijk uit lasten voor tussentijdse vervanging van personeel (K€ 172), inhuur voor de opleiding bachelor (K€ 69) en inhuur voor de Magistrum opleidingen en zij-instroom (samen K€ 162). Voor laatstgenoemde lasten staan er baten in opdracht van derden tegenover.

In de overige personele lasten worden o.a. de kosten van professionalisering (K€ 116) en werving personeel verantwoord (K€ 70). Tevens is er in 2018 een reservering opgenomen voor het saldo vakantiedagen, welke niet was begroot (K€ 48).

De personeelslasten zijn K€ 369 lager dan in 2017. De voornaamste reden is de daling van de lasten voor lonen en salarissen met K€ 492. De reden hiervoor is een gemiddeld lagere FTE-bezetting (2018 76,2 FTE ten opzichte van 81,4 FTE in 2017). De dotatie aan de personele voorziening is K€ 195 hoger. In 2017 was er geen reservering opgenomen voor vakantiedagen (K€ 48).

AFSCHRIJVINGEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
4.2.1 Gebouwen	699	755	837
4.2.2 Verbouwingen	70	0	0
4.2.3 Inventaris en apparatuur	157	210	137
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	<u>926</u>	<u>965</u>	<u>974</u>

Toelichting:

Het verschil tussen de werkelijke en begrote afschrijvingslasten (K€ 39) is te verklaren omdat diverse investeringen in ICT en apparatuur zijn doorgeschoven of niet zijn uitgevoerd. De afschrijvingslasten van de aankoop en verbouwing van de nieuwe locatie Alkmaar zijn per september geboekt. Voor nadere specificatie is besloten om de afschrijving van de verbouwingslasten apart te vermelden in plaats van deze ook onder afschrijvingslasten van gebouwen te verantwoorden, zoals begroot.

De daling van de afschrijvingslasten in vergelijking met 2017 (K€ 48) is te verklaren door een daling van de reguliere afschrijvingslasten op gebouwen (K€ 40). Tevens werd er in 2017 K€ 132 meer afgeschreven dan in 2018 inzake de extra afschrijving van de oude locatie in Alkmaar. Door ingebruikname van de nieuwe locatie in Alkmaar per 1 september zijn daarmee ook de afschrijvingen geboekt (K€ 107). Ten slotte is er in 2018 voor K€ 19 meer geïnvesteerd in ICT.

HUISVESTINGSLASTEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
4.3.1 Huren	178	205	278
4.3.2 Verzekering en bewaking	111	84	97
4.3.3 Kosten onderhoud	25	45	19
4.3.4 Energie en water	133	164	144
4.3.5 Schoonmaakkosten	258	263	256
4.3.6 Heffingen	32	50	31
4.3.7 Dotatie overige voorzieningen	154	103	103
4.3.8 Inventaris en apparatuur	111		
4.3.9 Advies- en verhuiskosten	109	52	38
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	<u>1.111</u>	<u>966</u>	<u>966</u>

Toelichting:

De huisvestingslasten zijn K€ 145 hoger dan begroot. Dit komt door meer kosten aan onderhoud en reparaties van het inventaris (K€ 80), alsmede extra kosten voor renovatie voor de ontruimingsinstallatie (K€ 40).

Ten opzichte van 2017 zijn de huisvestingslasten K€ 145 gestegen. Dit komt door de eerdergenoemde hogere lasten aan inventaris en renovatie ontruimingsinstallatie (samen K€ 120) alsmede hogere lasten aan advies- en bewakingslasten (samen K€ 97). Tevens waren er in 2018 lasten voor de verhuizing en advies betreffende de nieuwe huisvesting in Alkmaar (K€ 69). De huurlasten waren K€ 114 lager, vanwege het opzeggen van de huur per 31 augustus 2018.

OVERIGE LASTEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
4.4.1 Administratie- en beheerskosten	744	613	673
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	484	487	452
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	16	0	-62
4.4.4 Overige kosten bachelor	<u>278</u>	<u>314</u>	<u>270</u>
Totaal	<u>1.522</u>	<u>1.414</u>	<u>1.333</u>

Toelichting:

De overige lasten zijn K€ 108 hoger dan begroot. De kosten aan administratie- en beheerslasten zijn K€ 131 hoger dan begroot. Dit is te verklaren door hogere accountantskosten (K€ 78) als gevolg van meerwerk. Zie de tabel op de volgende pagina voor een nadere specificatie van de accountskosten. Naast de accountantskosten worden onder de administratie- en beheerslasten onder andere de reis- en verblijfkosten verantwoord (K€ 104), alsmede de contributies/ bijdragen (K€ 108), de kosten voor catering (K€ 92) en de lasten voor publiciteit en PR (K€ 138).

De lasten aan inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn vrijwel gelijk aan de begroting. Lasten die onder de inventaris, apparatuur en leermiddelen vallen zijn de ICT-lasten (K€ 348) en leermiddelen en drukwerk (samen K€ 82).

Er is een verschil van K€ 78 in de overige voorzieningen. In 2017 is de voorziening betreffende de projecten vrijgevallen (K€ 62), waar in 2018 is gedoteerd in de voorziening dubieuze debiteuren.

In de overige kosten bachelor zitten de kosten inzake convenant primair onderwijs en de kosten voor de universitaire Pabo. Deze kosten waren begroot onder de personeelskosten niet in loondienst en in 2017 werden deze lasten ook onder de personeelslasten verantwoord.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
5.1 Rentebaten	0	0	0
5.5 Rentelasten	<u>-31</u>	<u>-89</u>	<u>-35</u>
Totaal	<u>-31</u>	<u>-89</u>	<u>-35</u>

ACCOUNTANTSKOSTEN

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
4.4.1.1 Onderzoek van de jaarrekening	54	42	63
4.4.1.2 Andere controlewerkzaamheden	0	0	13
Afrekening 2017 ontvangen in 2018	43	0	0
4.4.1.3 Adviesdiensten fiscaal terrein	23	0	32
4.4.1.4 Andere niet-controlediensten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	<u>120</u>	<u>42</u>	<u>108</u>

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2018, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2018 zijn verricht.

Toelichting:

De accountantskosten zijn K€ 78 hoger dan begroot vanwege meerwerk. De controlewerkzaamheden betreffende de jaarrekening van 2018 zijn hoger dan voorgaand jaar en er zijn tevens nagekomen kosten betreffende de controlewerkzaamheden betreffende de jaarrekening van 2017. De fiscale advisering in 2018 was niet opgenomen in de begroting.

OVERIGE BATEN EN LASTEN

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
6.1 Overige baten	<u>834</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>834</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De lening van K€ 834 is door de Katholieke Steunstichting omgezet in een gift en wordt onder de overige baten verantwoord.

8.9 WNT-verantwoording 2018 Hogeschool iPabo

De WNT is van toepassing op Hogeschool iPabo. Het voor Hogeschool iPabo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 133.000 gelet op de instellingskenmerken van Hogeschool iPabo.

Voor 2018 worden de volgende complexiteitspunten toegekend op basis van de instellingskenmerken van Hogeschool iPabo:

- Bij het driejaarsgemiddelde totale baten per kalenderjaar behaalt Hogeschool iPabo 4 complexiteitspunten;
- Bij het driejaarsgemiddelde van het gemiddeld aantal bekostigde studenten behaalt Hogeschool iPabo 1 complexiteitspunt;
- Bij het driejaarsgemiddelde van de sector waarin Hogeschool iPabo actief is worden 2 complexiteitspunten behaald.

In totaliteit behaalt Hogeschool iPabo hierdoor 7 complexiteitspunten in 2018 en valt hierdoor in klasse C met een bezoldigingsmaximum van € 133.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

WNT-tabel 1a: Leidinggevende en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking:

bedragen x € 1	A.T. Bredée	S.A. van Embden
Funcctiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Waarnemend voorzitter college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/10	01/11 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,6
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.100	€ 9.698
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.852	€ 2.166
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 122.952</i>	<i>€ 11.863</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 110.773	€ 13.336
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 122.952	€ 11.863
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht (Fase A)	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017	
bedragen x € 1	A.T. Bredée
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.457
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.733
<i>Subtotaal</i>	€ 139.190
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 129.000
Totale bezoldiging	€ 139.190

De topfunctionarissen vervullen geen andere bezoldigde functie in de hoedanigheid van topfunctionaris bij overige WNT-plichtige organisaties.

WNT-tabel 1c: Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	C.J.C. Timmer	C. Bakker	E.M.P. van Montfort
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
	raad van toezicht	raad van toezicht	raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 11.250	€ 7.500	€ 7.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.950	€ 13.300	€ 13.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	C.J.C. Timmer	C. Bakker	E.M.P. van Montfort
Functiegegevens	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.900	€ 12.900	€ 12.900

bedragen x € 1	P.C. Ledegang	J. Prijs	
Functiegegevens	Lid	Lid	
	raad van toezicht	raad van toezicht	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 7.500	€ 7.500	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 13.300	€ 13.300	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	P.C. Ledegang	J. Prijs	J.J.M. Kok
Functiegegevens	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Voorzitter raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 7.500	€ 7.500	€ 11.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.900	€ 12.900	€ 19.350

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

8.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die hier vermeld zouden moeten worden.

9. Enkelvoudige jaarrekening 2018

9.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2018

Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord- Holland

Model A balans (enkelvoudig) per 31 december 2018 na bestemming resultaat

(bedragen in € 1.000)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	7.145	7.889
1.3 Financiële vaste activa	4.062	3.379
	<u>11.207</u>	<u>11.268</u>
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	3.925	563
1.7 Liquide middelen	4.047	4.413
	<u>7.972</u>	<u>4.976</u>
	<u>19.180</u>	<u>16.244</u>
Eigen vermogen		
2.1 Eigen vermogen	11.075	10.424
2.2 Voorzieningen	1.244	704
2.3 Langlopende schulden	3.700	1.800
2.4 Kortlopende schulden	<u>3.161</u>	<u>3.315</u>
	<u>19.180</u>	<u>16.244</u>

9.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten per 31 december 2018

Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord- Holland

(bedragen in € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Baten		
Rijksbijdragen	7.822	7.278
Collegegelden	1.689	1.598
Baten werk i.o.v. derden	1.023	1.292
Overige baten	<u>730</u>	<u>254</u>
Totaal baten	<u>11.264</u>	<u>10.422</u>
Lasten		
Personeelslasten	7.527	8.218
Afschrijvingen	736	890
Huisvestingslasten	1.430	1.209
Overige lasten	<u>1.573</u>	<u>1.063</u>
Totaal lasten	<u>11.266</u>	<u>11.380</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>-2</u></u>	<u><u>-958</u></u>
Financiële baten en lasten	<u>-31</u>	<u>-35</u>
Nettoresultaat	<u><u>-33</u></u>	<u><u>-993</u></u>
Resultaat deelneming	684	211
Totaal resultaat	<u><u>651</u></u>	<u><u>-782</u></u>

9.3 Toelichting op de enkelvoudige balans 2018

Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het Basisonderwijs in Noord- Holland

Grondslagen

De financiële vaste activa in de enkelvoudige balans wordt gewaardeerd tegen de nominale vordering.

Voor zover de grondslagen van de enkelvoudige jaarrekening niet afwijken wordt hierbij verwezen naar de grondslagen van de geconsolideerde balans en de staat van baten en lasten.

Voor de toelichting op de posten van de enkelvoudige jaarrekening wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening tenzij anders toegelicht.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:
(bedragen in € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings en verstrekte leningen	Desinv. en afgeloste lening	Resultaat deelneming	Boekwaarde 31-12-2018
Mutaties:					
1.3.3 Vorderingen op groepsmaatschappij	2.980	0	0	683	3.663
1.3.7 Vorderingen op lange termijn	399	0	0	0	399
Financiële vaste activa	3.379	0	0	683	4.062

Deze vordering betreft voor K€ 3.369 een vordering op Stichting Nieuwbouw iPabo. Daarnaast is er onder de post vordering op lange termijn een vordering opgenomen van 0,2902% in een borgstelling, te weten K € 10.

9.4 Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Huurcontract locatie Amsterdam

De huurovereenkomst met de Stichting Nieuwbouw iPabo voor het schoolgebouw aan Jan Tooropstraat te Amsterdam is met ingang van 14 augustus 2009 stilzwijgend onder dezelfde voorwaarden verlengd. De huurprijs is voor 2018 vastgesteld op K€ 295 per jaar.

Huurcontract locatie Alkmaar

De huurovereenkomst met de Stichting Nieuwbouw iPabo voor het schoolgebouw aan Rubenslaan 2-6 zal met ingang van 14 augustus 2018 geëffectueerd worden. De huurprijs is voor 2018 vastgesteld op K€ 263 per jaar.

10 Overige gegevens

10.1 Bestemming resultaat

Er is geen statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat. Het resultaat staat ter vrije bestemming van het bestuur.

10.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BIJLAGEN

Bijlage 1: Gegevens van de rechtspersoon

Rechtspersoon

Stichting voor Protestants Christelijke en Rooms Katholieke Lerarenopleiding voor het
Basisonderwijs in Noord- Holland
KvK-nummer 41207069

En

Stichting Nieuwbouw Ipabo
KvK-nummer 33252133

BRIN nummer

21UG Hogeschool iPabo

Adressen

Jan Tooropstraat 136, 1061 AD Amsterdam

Rubenslaan 2-6, 1816 MB Alkmaar

Contactgegevens

Contactpersoon : dhr. E. Zandbergen

Telefoonnummer : 020-6137079

Faxnummer : 020-4489823

Email : info@ipabo.nl

Website : www.ipabo.nl

Colofon

Uitgave Hogeschool iPabo

Accountant Ernst & Young Accountants LLP

Opgenomen op www.ipabo.nl

Aan de inhoud van dit jaarverslag kunnen geen rechten worden ontleend.